

OBRTRNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika, februar 2016

Svetovalni center Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije je skozi leta razvoja postal moderen strokoven servis za mikro, mala in srednje velika podjetja. Podjetjem poleg osnovnega svetovanja po posameznih področjih zagotavlja tudi ekspertne rešitve - svetovalne produkte in tako hitro in strokovno odgovarja na želje in potrebe podjetij.

Svetovalni center zagotavlja svetovanje s področij:

- ▶ registracije podjetij in splošnega podjetniškega svetovanja (točka VEM – Vse na enem mestu)
- ▶ gospodarskega in civilnega prava
- ▶ delovnega prava
- ▶ davkov
- ▶ plač, računovodstva in knjigovodstva
- ▶ varstva okolja ter varnosti in zdravja pri delu
- ▶ tehnične zakonodaje, standardov in sistemov vodenja
- ▶ financiranja in pridobivanja ugodnih finančnih virov preko domačih in EU javnih razpisov
- ▶ internacionalizacije in vstopa na tuje trge

Vsebina februarskega Svetovalca:

- ▶ Osnovni napotki in roki za izdelavo davčnega obračuna za leto 2015
- ▶ Kako sestaviti obrazec davčnega obračuna za leto 2015?
- ▶ Ali res imeti le en skupni transakcijski račun?
- ▶ Plačilo prispevkov za socialno varnost za samozaposlene osebe, njihove zaposlene in družbenike
- ▶ Sodna praksa: Odgovornost proizvajalca stvari z napako
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

☺ Za zagotavljanje hitrosti in dostopnosti storitev smo vam na voljo:

- 👍 Telefon: 01 58 30 810
- 👍 Faks: 01 58 30 583
- 👍 Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si
- 👍 Internet: www.ozs.si
- 👍 Osebni obiski na naslovu Celovška 71, 1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

Člani, ki želite izkoristiti svetovalno storitev OZS, se prosimo identificirajte s številko kartice Obrtnik.

Božena Macarol
davčna svetovalka:

**Napotki
za izdelavo
davčnega
obračuna 2015**

Zdenka Bedekovič
strokovna svetovalka:

**Plačilo prispevkov
za socialno
varnost**

Božena Macarol

Davčna svetovalka

Osnovni napotki in roki za izdelavo davčnega obračuna za leto 2015

Tudi letos smo pripravili pripomoček za lažje »prebivanje« skozi Davčni obračun akontacije dohodnine od dohodkov iz dejavnosti za zasebnike za leto 2015 (davčni obračun), smiselno (prilagojeno) pa ga lahko uporabljate tudi pri izdelavi davčnega obračuna gospodarskih družb. Tudi za leto 2015 na tem področju ni bilo večjih sprememb.

Do kdaj lahko oddamo podatke »Davčni obračun za zasebnike« FURS-u in na kakšen način?

Roki za oddajo davčnega obračuna za leto 2015 s prilogami so določeni v Zakonu o davčnem postopku in so praviloma najpozneje do 31. marca vsako leto. Enak rok za oddajo davčnega obračuna s prilogami velja tudi za gospodarske družbe. Tisti majhni poslovni subjekti, ki ste dolžni oddajati podatke iz letnih poročil tudi AJPES-u, boste tudi v davčnem obračunu za leto 2015 lahko označili, da ste letno poročilo oddali AJPES-u, zato vam na FURS ne bo potrebno ponovno oddajati letnih poročil.

Oboji boste lahko v davčnem obračunu označili izbran način pavšalne obdavčitve v letu 2016.

Rok za plačilo obveznosti po davčnem obračunu

Najpozneje v mesecu aprilu 2016 boste opravili dva poročila akontacij davka od dohodkov iz dejavnosti zasebnikov/pravnih oseb:

1. Do **10. aprila 2016** boste poročali akontacije davka od dohodkov iz dejavnosti/pravnih oseb za mesece januar, februar in marec 2016, ki ste jih v teh mesecih plačevali v višini, ki je bila izračunana kot akontacija davka za leto 2015 (v davčnem obračunu za leto 2014).
2. Davčne obveznosti po davčnem obračunu za leto 2015 (razliko med letom plačanimi akontacijami davka in dejansko

obračunanim davkom na letni ravni) boste poravnali najpozneje do **30. aprila 2016**.

Do kdaj in na kakšen način lahko oddate podatke iz letnih poročil AJPES-u?

Poleg davčnega obračuna ste samostojni podjetniki (in gospodarske družbe) dolžni oddati podatke iz letnih poročil tudi AJPES-u **do najpozneje 31. marca 2016**.

Za preteklo leto je treba AJPES-u sporočiti podatke iz letnih poročil, in sicer:

- **podatke iz letnih poročil na poenotenih obrazcih** (za državno statistiko, s **predložitvijo izjave** za uveljavljanje poenostavitve pa tudi za javno objavo),
- **letno poročilo v neenotni obliki** v PDF datoteki (za javno objavo).

Tisti samostojni podjetniki, ki ste izbrali način obdavčitve na podlagi normirano določenih odhodkov, niste AJPES-u dolžni predlagati podatkov iz letnih poročil, medtem ko so gospodarske družbe s takšno »pavšalno« obdavčitvijo to kljub vsemu dolžne. V ta namen vodijo tudi poslovne knjige, česar pa samostojnim podjetnikom ni treba. Vsem tistim, ki pričakujejo rast prometa v naslednjih letih, priporočamo običajno vodenje poslovnih knjig po sistemu dvostavnega knjigovodstva, saj bo v tem primeru preprosteje preiti na običajno obdavčitev na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov.

Posebnosti pri izdelavi davčnega obračuna za leto 2015 za zavezance s pavšalno obdavčitvijo

Mali poslovni subjekti s pavšalno obdavčitvijo ugotovijo davčno osnovo v davčnem obračunu na način, da od ustvarjenih prihodkov odštejejo normirane odhode v višini 80 % prihodkov. Pri ugotavljanju davčne osnove se upoštevajo prihodki in odhodki ob njihovem nastanku (načelo zaračunane ali »fakturirane« realizacije). Dohodnina od dohodka iz dejavnosti se odmeri po 20-odstotni davčni stopnji in se šteje kot dokončen davek. Mali poslovni subjekti (zasebniki in gospodarske družbe) pri izračunu dohodnine ne morejo uveljavljati davčnih olajšav (na primer olajšave za investiranje, olajšave za zaposlovanje, olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj, olajšave za donacije itd.). Obe vrsti poslovnih subjektov, upravičencev do pavšalne obdavčitve, ugotovita davek od dohodka iz dejavnosti v davčnem obračunu, ki ga morajo davčnemu organu predložiti najpozneje do 31. marca tekočega leta za preteklo leto.

Na podlagi davčnega obračuna za leto 2015 se določi tudi akontacija dohodnine za leto 2016, ki se v tekočem davčnem letu plačuje:

1. **v mesečnih obrokih (če znesek akontacije presega 400 evrov) ali**
2. **v trimesečnih obrokih (če znesek akontacije ne presega 400 evrov).**

Posamezni obroki akontacije davka dospejo v plačilo na zadnji dan obdobja, na katerega se nanašajo in morajo biti plačani v desetih dneh po dospelosti. **Če smo med letom**

plačali višji/nišji znesek akontacije dohodnine, kot znaša znesek obračunane dohodnine na letni ravni, premalo plačano dohodnino doplačamo, preveč plačano pa dobimo vrnjeno.

Davčnim zavezancem – pavšalistom ni potrebno vsako leto posebej sporočiti davčnemu organu, da želijo biti obdavčeni na podlagi normirano določenih odhodkov.

Šteje se, da je davčni zavezanec priglasil ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov in se odločil za ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov, če do 31. marca leta, za katero ugotavlja davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov, oziroma do poteka roka za predložitev obračuna akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti (ali obračuna davka od dohodkov pravnih oseb) ne obvesti davčnega organa o prenehanju ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov.

Poslovni subjekt (zasebnik in gospodarska družba), ki dve zaporedni predhodni davčni leti ne izpolnjuje pogojev za ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov, je dolžan v davčnem letu, ki sledi tema dvema letoma, ugotavljati davčno osnovo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in odhodkov ter voditi ustrezne poslovne knjige.

Pravila davčnega priznavanja stroškov/odhodkov v davčnem obračunu 2015

Ko smo uspešno in pravilno sestavili izkaz poslovnega izida, začnemo izpolnjevati obrazec davčnega obračuna. Pri tem opravilu smo dolžni upoštevati pravila iz Zakona o dohodnini in Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (pri gospodarskih družbah le slednjega).

Med odhodke, ki so davčno priznani v dokumentiranih zneskih, števamo vse tiste, ki so potrebni za pridobitev prihodkov, ki so obdavčeni z davkom od dohodkov iz dejavnosti. Odhodki, ki **niso potrebni** za pridobitev prihodkov, so odhodki, za katere glede na dejstva in okoliščine izhaja, da:

1. niso neposreden pogoj za opravljanje dejavnosti in niso posledica opravljanja dejavnosti,
2. imajo značaj zasebnosti,
3. niso skladni z običajno poslovno prakso.

Skladnost odhodkov z običajno poslovno prakso se ugotavlja, tako da se presoja:

- ali so odhodki običajni pri poslovanju v posamezni dejavnosti glede na pretekle in druge izkušnje in
- primerjavo z drugimi dejavnostmi ter
- dejstvi in okoliščinami.

Davčno priznani so odhodki, ki niso skladni s prej naštetimi kriteriji (niso skladni z običajno poslovno prakso), vendar so nastali zaradi izrednih in nepogostih dogodkov, kamor lahko uvrstimo naravne nesreče ali druge izredne poslovne dogodke.

Odhodki, ki so davčno priznani v nastali višini

Vsi odhodki, ki izpolnjujejo zgornje pogoje in niso naštet med davčno omejeno priznanimi oziroma davčno nepriznanimi odhodki, **so davčno priznani**. Davčno priznavanje

posameznega odhodka se tako presoja skladno z zakonsko predpisanimi kriteriji. Na ta način je jasen okvir davčno priznanih odhodkov in zagotovljena pravna varnost v primeru inšpekcijskega pregleda. Naj pa opozorimo na nam že vsem splošno znano dejstvo, da smo davčni zavezanci v davčnem postopku dolžni za svoje trditve **predložiti tudi dokaze, da so izkazani poslovni dogodki resnično nastali**. Davčni zavezanec je namreč dolžan predložiti dokaze za svoje trditve, na podlagi katerih se davčna obveznost **zmanjša**.

Odhodki, ki so davčno priznani v določenih, zakonsko omejenih zneskih

Če davčni predpisi (Zakon o dohodnini in Zakon o davku od dohodka pravnih oseb) ne določajo drugače, se za ugotavljanje dobička priznajo prihodki in odhodki, ugotovljeni v izkazu poslovnega izida, ki je sestavljen v skladu z rešitvami iz Slovenskih računovodskih standardov, zlasti iz SRS 39 Računovodske rešitve za samostojnega podjetnika posameznika (v letu 2016 – SRS 30). To pomeni, da se davčno optimiziranje začne že v poslovnih knjigah podjetja, zato ni vseeno, kako ta proces poteka.

Zaradi večje preglednosti bomo davčno omejene odhodke v nadaljevanju predstavili v preglednici na naslednji strani.

Opredeljevanje davčno nepriznanih odhodkov

Davčno nepriznane odhodke za zasebnike določata kar dva predpisa. Del davčno nepriznanih odhodkov je naštet v 55. členu Zakona o dohodnini (ZDoh-2), del pa po 30. členu Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb (odslej tudi ZDDPO-2). Pri ugotavljanju davčno nepriznanih odhodkov gospodarskih družb se v celoti uporablja ZDDPO-2.

Po ZDoh-2 so davčno nepriznani naslednji odhodki:

- a) davki, ki jih je plačal zavezanec kot fizična oseba (na primer davek od premoženja, davek na dediščino in darila);
- b) dohodnina po tem zakonu;
- c) davek na dodano vrednost, ki ga je zavezanec uveljavil kot odbitek davka v skladu z zakonom, ki ureja davek na dodano vrednost;
- d) samoprispevek, uveden v skladu s predpisi o samoprispevku.

Po ZDDPO-2 so davčno nepriznani naslednji odhodki:

1. dohodki, ki so podobni dividendam, vključno s prikritim izplačilom dobička
2. **odhodki za pokrivanje izgub iz preteklih let;**
3. **stroški, ki se nanašajo na zasebno življenje**, primeroma za zabavo, oddih, šport in rekreacijo, vključno s pripadajočim davkom na dodano vrednost (vpišemo v vrstico 6.9 davčnega obračuna);
4. **stroški prisilne izterjave davkov ali drugih dajatev** (vpišemo v vrstico 6.10 davčnega obračuna);
5. **kazni**, ki jih izreče pristojni organ (vpišemo v vrstico 6.11 davčnega obračuna);
6. davki, in sicer:¹
 - a. davek, ki se pobira po tem zakonu;

Preglednica: Davčno priznavanje pogostejših vrst stroškov v skladu z ZDoh-2 in ZDDPO-2

Vrsta odhodka	Način davčnega priznavanja	Pravna podlaga
Plače delavcev	V obračunanem znesku	ZDDPO-2
Drugi prejemki in povračila stroškov v zvezi z delom in iz dela	Največ do višine, ki je določena s predpisom Vlade Republike Slovenije v Uredbi o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uradni list RS, št. 140/2006 in 76/2008).	ZDDPO-2
Stroški materiala in odhodki iz prodaje zalog izdelkov ter trgovskega blaga	Kot odhodek se priznajo v obračunanem znesku, vendar največ do zneska, ki se ugotovi v materialnem/blagovnem knjigovodstvu v skladu z izbrano metodo vrednotenja zalog. IZJEMA: Zavezanci z enostavnim knjigovodstvom, ki lahko praviloma ugotavljajo porabo/prodajo materiala in blaga le s popisom (SRS 39). Cene nabavljenega materiala in blaga med povezanimi osebami so kot odhodki davčno priznane le v vrednosti tržnih cen enakih ali podobnih proizvodov na domačem ali primerljivem tujem trgu.	ZDDPO-2
Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev	Kot odhodek se prizna v obračunanem znesku, vendar največ do zneska, obračunanega z uporabo metode enakomernega časovnega amortiziranja ter najvišjih letnih amortizacijskih stopenj, predpisanih z Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb.	ZDDPO-2
Reprezentančni stroški	Kot odhodek se priznajo v višini 50 odstotkov obračunanih zneskov v verodostojni knjigovodski listini (račun). Med stroške reprezentance uvrščamo stroške za pogostitev, zabavo ter darila (z logotipom ali brez) ob poslovnih stikih zavezanca s poslovnimi partnerji.	ZDDPO-2
Rezervacije za dana jamstva, reorganizacijo, pričakovane izgube iz kočljivih pogodb	Kot odhodek se prizna 50 odstotkov oblikovanih rezervacij za: dana jamstva ob prodaji proizvodov/storitev, za reorganizacijo, za pričakovane izgube iz kočljivih pogodb, za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi. Poudarjamo, da so odhodki za ostale dolgoročne rezervacije in odhodki za oblikovanje kratkoročnih pasivnih časovnih razmejitev stroškov/odhodkov v celoti davčno priznani, če so oblikovani v skladu s SRS.	ZDDPO-2
Obračunane obresti, razen obresti na prejeta posojila od povezanih oseb	Obresti na prejeta posojila od povezanih oseb se priznavajo kot odhodek največ v višini priznane obrestne mere, ki je znana ob času odobritve posojila .	ZDDPO-2

b. davek na dodano vrednost, ki ga je zavezanec uveljavil kot odbitek davka v skladu z zakonom, ki ureja davek na dodano vrednost;

c. davki, ki jih je plačal družbenik kot fizična oseba;

7. obresti;

a. od nepravočasno plačanih davkov ali drugih dajatev (davčno nepriznane odhodke iz tega naslova vpišemo v 6.13 davčnega obračuna);

b. od posojil, prejetih od oseb, ki imajo sedež ali prebivališče v državah z ugodnejšim davčnim okoljem, ki so za namene te podtočke države, razen držav članic Evropske unije, v katerih je splošna nominalna stopnja obdavčitve dobička nižja od 12,5 % (davčno nepriznane odhodke iz tega naslova vpišemo v vrstico 6.14 davčnega obračuna);

8. **podkupnine** in druge oblike premoženjskih koristi, dane fizičnim ali pravnim osebam zato, da nastane oziroma ne

nastane določen dogodek, ki drugače ne bi, primeroma, da se hitreje ali ugodneje opravi ali se opusti določeno dejanje (davčno nepriznane odhodke iz tega naslova vpišemo v vrstico 6.15 davčnega obračuna);

9. **donacije** (davčno nepriznane odhodke iz naslova donacij vpišemo v vrstico 6.16 davčnega obračuna).²

Stroški, ki se nanašajo na zasebno življenje, so stroški, ki se nanašajo na zasebno življenje lastnikov in povezanih oseb, vključno s stroški sredstev v lasti ali najemu zavezanca, ki se nanašajo na zasebno življenje teh oseb:

1. stroški, ki se nanašajo **na zasebno življenje drugih oseb**, vključno s stroški sredstev v lasti ali najemu zavezanca, ki se nanašajo na zasebno življenje teh oseb;

2. **stroški ugodnosti, ki jih delavcem zagotavlja delodajalec (bonitete), če boniteta ni obračunana.**

Stroški, ki se nanašajo na zasebno življenje, se nam ne pri-

znajo, če gre za brezplačno uporabo. Stroški, ki se nanašajo na zasebno življenje drugih oseb, in stroški ugodnosti, ki jih delodajalec namenja delavcem, se nam priznajo, **če se te storitve oziroma ugodnosti plačujejo, vendar največ do višine takšnega plačila oziroma povračila**. Stroški sredstev v lasti ali najemu zavezanca, ki se nanašajo na zasebno življenje, nastali v času uporabe teh sredstev za zasebno rabo, se ne priznajo sorazmerno takšni rabi.

Med stroške ugodnosti, ki jih delavcem zagotavlja delodajalec, sodijo zlasti stroški:

1. premij za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje in drugih zavarovalnih premij;
2. danih, subvencioniranih ali s popustom prodanih proizvodov oziroma storitev;
3. počitniških nastanitev in drugih nastanitev, ki niso povezane z delom;
4. članarin poklicnim združenjem, razen če so potrebne za poslovanje in če so plačane za članstvo v združenjih, v katerih delodajalec ne more biti član;
5. članarin in drugi stroški, povezani z zabavo, oddihom, športom in rekreacijo in drugi stroški zasebne rabe;
6. drugih ugodnosti, kot so zagotovitev parkirnega mesta, če ni zagotovljeno vsem zaposlenim pod enakimi pogoji, službene obleke, razen uniform in osebnih zaščitnih delovnih sredstev. Če delodajalec pri plačah zaposlenih obračunava bonitete od naštetih ugodnosti, so stroški davčno priznani.

Ostali davčno nepriznani odhodki:

- odhodki za amortizacijo dokončno amortiziranih sredstev;³
- odhodki za amortizacijo opredmetenih osnovnih sredstev, katerih nabavna vrednost je bila predhodno odpisana in davčno priznana;⁴
- drugi nepriznani odhodki (preostale davčno nepriznane odhodke, ki jih nismo mogli razvrstiti v predhodne vrstice, vpišemo v ustrezno vrstico davčnega obračuna (6.26 pri s. p.-jih).

Zaključek

Med davčno priznanimi odhodki in tistimi, ki zaradi »pridih« zasebnosti niso davčno priznani, je včasih zelo tanek led. Če bomo želeli dokazati, da je neki strošek poslovno potreben ali običajen v neki dejavnosti, praviloma ne bo dovolj le knjigovodska listina, ki pričuje o njegovem nastanku, temveč bomo davčnim oblastem dolžni pokazati tudi druge listine, kot na primer pogodbe, naročilnice, prevzemnice, delovne naloge, poslovne načrte, projektno dokumentacijo in podobno.

Kako sestaviti obrazec davčnega obračuna za leto 2015?

V tem članku vam predstavljamo podrobnejšo vsebino določenih pomembnejših postavk obrazca Obračuna akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti za leto 2015, ki so ga dolžni sestavljati samostojni podjetniki in tudi

ostali zasebniki, ki kot fizične osebe opravljajo dejavnost. Ta navodila lahko smiselno uporabljamo tudi pri izdelavi davčnega obračuna davka od dohodkov za pravne osebe.

1. Prihodki, ugotovljeni po računovodskih predpisih, od tega;

V to zaporedno številko vpišemo znesek prihodkov, ki smo jih ugotovili v izkazu poslovnega izida – sem vpišemo podatek o znesku prihodkov, ki je že popravljen za razliko med začetnimi in končnimi zalogami gotovih izdelkov, polizdelkov ali nedokončane proizvodnje/storitev, kar opravimo v izkazu poslovnega izida.

1.1. Dohodki, od katerih je bil odtegnjen davek na viru, vključno z davčnim odtegljajem;

Ta podatek izpolnimo najpogosteje takrat, ko smo ustvarili dohodke v tujini in je bil od njih tam že obračunan in plačan davek – vpišemo bruto znesek dohodkov z davčnim odtegljajem, ki ga lahko uveljavljamo kot odbitek.

2. Popravek prihodkov na raven davčno priznanih – zmanjšanj (vsota od 2.1 do 2.7)

2.1 Izvzem prihodkov iz odprave ali porabe že obdavčenih ali delno obdavčenih rezervacij;

Že v davčnem obračunu za leti 2003 in 2004 se rezervacije določenih stroškov niso v celoti davčno priznale. V davčnem obračunu za leto 2005 in 2006 se stroški rezervacij sploh niso smeli upoštevati, v letih 2007 do vključno 2015 pa so se priznali v velikosti 50 %. Ko poslovni dogodki, zaradi katerih smo oblikovali rezervacije, pozneje dejansko nastanejo, lahko iz prihodkov izvzamemo tisti del rezervacij, ki v preteklosti niso bile davčno priznane.

2.2 Izvzem prihodkov na podlagi mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja (metoda izvzetja);

Na podlagi mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnemu obdavčevanju je možno, da se določeni dohodki izvzamejo iz obdavčitve, ker so že bili obdavčeni v drugi državi, zato pod to postavko vključimo znesek prihodkov, ki so že bili obdavčeni.

2.3 Izvzem prihodkov iz naslova odprave oslabitve, če se predhodna oslabitev ni upoštevala;

Podatek izpolnimo, če smo v preteklosti opravili oslabitve sredstev, ki v preteklih letih niso bile davčno priznane (osnovna sredstva, terjatve), v letu 2015 pa smo odpravili oslabitev v dobro prihodkov, ki so bili v tekočem ali v preteklih letih že vključeni v davčno osnovo.

2.4. Izvzem prihodkov, doseženih od dividend, obresti, prihodkov, doseženih na podlagi odsvojitve lastniških deležev, ali odsvojitve investicijskih kuponov;

Ta vrstica ostane pri zasebnikih, ki opravljajo dejavnost, praviloma prazna.

2.5. Izvzem prihodkov, ki so v tekočem oziroma so bili v preteklih davčnih obdobjih že vključeni v davčno osnovo, zaradi odprave dvojne obdavčitve;

Pri zasebnikih praviloma ni teh poslovnih dogodkov. Če smatrate, da so nastali, se glede izpolnjevanja te vrstice posvetujte s strokovnjakom.

2.6 Izvzem prihodkov zaradi predhodno nepriznanih odhodkov;

Če smo v preteklih davčnih obdobjih izključili iz obdavčitve nekatere odhodke (denarne kazni, obresti za nepravočasno plačane davke in prispevke ipd.), pozneje pa se v postopku ugotovi, da so bili ti zneski neupravičeno zaračunani in nam jih država vrne, teh prihodke izvzamemo iz davčne osnove.

2.7 Zmanjšanje prihodkov v primeru odtujitve prenesenih sredstev za neupoštevane izgube pri prenosu sredstev na novega zasebnika glede na določbo 1. b. točke četrtega odstavka 51. člena ZDoh-2;

Če smo se v letu 2015 davčno nevtravno preoblikovali ali prenesli podjetje s. p.-ja na naslednike, se razlika med davčno in pošteno vrednostjo prenesenih sredstev na nov poslovni subjekt pri prenosniku ne vključi med davčne prihodke. Ta postavka je povezana z zaporedno številko 7.8.

3. Popravek prihodkov na raven davčno priznanih – povečanja (vsota od 3.1 do 3.6);

3.1 Povečanje prihodkov zaradi transfernih cen med povezanimi osebami;

3.2 Povečanje prihodkov zaradi cen med povezanimi osebami rezidenti po ZDDPO-2;

Pri ugotavljanju prihodkov upoštevamo transferne cene (prenosne) med povezanimi osebami, ki iz davčnega vidika (sicer pa lahko) ne smejo biti nižje od primerljivih tržnih cen za enakovrstno blago, proizvode in storitve (sredstva) na domačem ali primerljivem tujem trgu. Če so cene med povezanimi osebami nižje od primerljivih tržnih cen, smo dolžni za to razliko povečati davčno osnovo. To še zlasti velja za primere, ko gre za posle med davčnima zavezancema z različnimi sistemi obdavčitve – **na primer, če ima mož s. p., žena pa d. o. o. in oba poslovna subjekta med seboj poslužeta po nižjih ali višjih cenah od primerljivih tržnih cen.** Enako pravilo velja tudi za primere, ko ima ena oseba hkrati s. p. in d. o. o., ki medsebojno poslužeta in sta lastniško prepletena na takšen način, da te povezave vplivajo na poslovne odločitve v zvezi s cenami blaga in storitev.

Večkrat velja zmotno prepričanje, da je potrebno obračunavati na primer najemnino med dvema povezanimi osebama in da ni možna brezplačna uporaba. Brezplačni posli so možni, to pa ne pomeni, da bo takšen najem neobdavčen pri najemodajalcu. Obdavčen bo prav v tej postavki, hkrati pa najemnik ne bo imel nobenih stroškov. Takšnemu davčnemu dogodku lahko rečemo »upravičena dvojna obdavčitev«.

3.3 Povečanje prihodkov od obresti na dana posojila povezanim osebam nerezidentom

Če so bile obresti obračunane po nižji obrestni meri, kot jih določa zakon, ali sploh niso bile obračunane povezanim osebam nerezidentom, prilagoditev prihodkov opravimo najmanj do višine ugotovljene, z upoštevanjem zadnje objavljene, ob času odobritve posojila oziroma ob času obračunane obresti znane priznane obrestne mere.

3.4 Povečanje prihodkov od obresti na dana posojila povezanim osebam rezidentom v skladu z določbami

ZDDPO-2;

Če so bile obresti obračunane po nižji obrestni meri ali sploh niso bile obračunane, se prilagoditev prihodkov opravi najmanj do višine ugotovljene, z upoštevanjem zadnje objavljene, ob času odobritve posojila oziroma ob času obračuna obresti znane priznane obrestne mere.

Vrstici 3.3. in 3.4. davčni zavezanec izpolni le, če bi dal povezanim osebam posojilo po nižji obrestni meri ali pa obresti sploh ne bi obračunal. Dejstvo je, da samostojni podjetnik praviloma ne daje posojil kot podjetnik, temveč kot fizična oseba (občan), zato bosta ti dve vrstici v večini primerov prazni.

3.5 Povečanje prihodkov v primeru odtujitve prenesenih sredstev za neobdavčene zneske glede na določbo 1.b točke četrtega odstavka 51. člena ZDoh-2;

Sem vpišemo znesek povečanja prihodkov pri prevzemniku podjetja, in sicer za razliko med pošteno in davčno vrednostjo sredstev, če je bila ob prenosu podjetja sicer uveljavljena davčno nevtralna obravnava, po datumu prenosa pa niso bili izpolnjeni vsi predpisani pogoji za oprostitev.

3.6. Povečanje prihodkov iz naslova prehoda med načinom ugotavljanja davčne osnove od dohodka iz dejavnosti v skladu s prehodno določbo prvega odstavka 36. člena ZDoh-2L.

V to kategorijo se vpišejo prihodki, ki bi morebiti nastali zaradi prehoda med različnim načinom ugotavljanja davčne osnove, tako da ne pride do njihovega neupoštevanja.⁵

4. DAVČNO PRIZNANI PRIHODKI (1–2+3);

5. ODHODKI, ugotovljeni po računovodskih predpisih

6. Popravek odhodkov na raven davčno priznanih – zmanjšanja (vsota 6.1 do 6.29);

6.1 Zmanjšanje odhodkov zaradi transfernih cen med povezanimi osebami;

Znesek prilagoditve (zmanjšanja) odhodkov pri transfernih cenah s povezanimi osebami iz ZDDPO-2, ki se opravi največ do višine, ugotovljene z upoštevanjem primerljivih tržnih cen.

6.2 Zmanjšanje odhodkov zaradi cen med povezanimi osebami rezidenti v skladu z določbami ZDDPO-2;

Ker se nam pri poslih s povezanimi osebami priznajo odhodki le do višine primerljivih tržnih cen, smo dolžni za razliko med nižjimi pogodbenimi cenami in primerljivimi tržnimi cenami zmanjšati odhodke.

6.3 Zmanjšanje odhodkov od obresti na prejeta posojila od povezanih oseb;

To povečanje se, če so bile obresti obračunane po višji obrestni meri, opravi tako, da so odhodki od obresti upoštevani največ do višine, ugotovljene z upoštevanjem zadnje objavljene (ob času odobritve posojila oziroma ob času obračuna obresti) znane priznane obrestne mere.

6.4 Zmanjšanje odhodkov za obresti na prejeta posojila od povezanih oseb rezidentov v skladu z določbami ZDDPO-2;

To zmanjšanje se, če so bile obresti obračunane po višji obrestni meri, opravi tako, da so odhodki upoštevani največ do višine, ugotovljene z upoštevanjem zadnje objavljene (ob času odobritve posojila oziroma ob času obračuna obresti) znane priznane obrestne mere.

Samostojni podjetnik izpolni ti dve vrstici (6.3 in 6.4), če je prejel od povezanih oseb posojila po višji obrestni meri od tiste, ki je davčno priznana. Metodologija za določanje priznane obrestne mere in priznana obrestna mera za obresti na posojila med povezanimi osebami sta predpisani s Pravilnikom o priznani obrestni meri (Uradni list RS, št. 141/2006 in 52/2007).

6.5 Zmanjšanje odhodkov v znesku 50 % oblikovanih rezervacij, ki niso davčno priznane;

ZDDPO-2 predpisuje davčno omejeno priznavanje nekaterih vrst rezervacij, ki ob oblikovanju niso v celoti davčno priznane. V poslovnih knjigah in posledično v izkazu poslovnega izida prikažemo oblikovane rezervacije v celotnem, 100-odstotnem znesku, v davčnem obračunu pa zmanjšamo davčne odhodke za 50 % zneska oblikovanih rezervacij za naslednje rezervacije: za dana jamstva ob prodaji proizvodov in storitev, za stroške reorganizacije poslovanja, za pričakovane izgube iz kočljivih pogodb, za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi. Ostale vrste dolgoročnih rezervacij in kratkoročnih pasivnih časovnih razmejitev **pa so v celoti davčno priznane.**

6.6 Zmanjšanje odhodkov za odhodke prevrednotenja terjatev (razen odhodkov prevrednotenja terjatev, ki se po računovodskih standardih prevrednotujejo zaradi spremembe valutnega tečaja), ki se po prvem odstavku 21. člena ZDDPO-2 ne priznajo;

Kljub spremenjenemu izrazoslovju (prevrednotenje terjatev) poznamo še vedno dvomljive in sporne terjatve, ki jih oslabimo (oblikujemo popravke terjatev) ter terjatve, ki jih lahko odpišemo, ker so nastopili razlogi za odpis (izbris terjatev iz poslovnih knjig). V poslovnih knjigah knjižimo zmanjšanja vrednosti dvomljivih in spornih terjatev kot prevrednotovalne odhodke v skladu s sprejetimi računovodskimi usmeritvami sklepi. Takšne terjatve so sicer oslabiljene, vendar so še vedno »prisotne« v poslovnih knjigah. Če določenih terjatev, ki so bile sicer dvomljive ali sporne predhodno nismo oslabili (kar je narobe, saj moramo upoštevati načelo previdnosti, sicer izkazujemo previsok poslovni rezultat in posledično tudi podjetnikov kapital), jih ob nastopu razlogov za odpis (zastaranje ali sklep o njeni neizterljivosti) tudi odpišemo tako, da jih knjižimo med prevrednotovalne odhodke. Odpis predhodno oslabljenih terjatev pa pomeni le zaprtje kontov terjatev. Za davčne potrebe se priznajo odhodki iz prevrednotenja terjatev v obračunanem znesku, ki ne sme presegati manjšega od teh zneskov:

– **aritmetične sredine v preteklih 3 davčnih obdobjih dejansko odpisanih** (in ne zgolj popravljenih) terjatev na podlagi pravnomočnega sklepa sodišča o zaključenem stečajnem postopku ali na podlagi pravnomočnega sklepa o potrditvi prisilne poravnave, če terjatve niso bile poplačane, ali če podjetnik dokaže, da bi bili stroški sodnega postopka in

izterjave nerazumno visoki v primerjavi z vrednostjo terjatve. V davčnem postopku bo treba tudi dokazati, da smo opravili vsa ravnanja v duhu skrbnega gospodarja, da bi bile naše terjatve poplačane, vendar pa smo bili pri tem neuspešni; ali – **1 % obdavčljivih prihodkov davčnega obdobja** (zaporedna številka 3 tega obrazca).

6.7 Izvzem odhodkov, ki se nanašajo na izvzete prihodke na podlagi mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja;

Če smo v zaporedni številki 2.2. prikazali znesek izvzetih prihodkov zaradi uveljavljanja obdavčitve po mednarodnem sporazumu, tudi tu prikažemo znesek izvzetih odhodkov.

6.8 Nepriznani odhodki za pokrivanje izgub iz preteklih let;

Ta vrstica bo ostala prazna, saj podjetnik ne izkazuje v izkazu poslovnega izida izgube kot odhodek, temveč ugotovljeni dobiček ali izguba, ki ju ugotovimo kot razliko med prihodki in odhodki, neposredno vplivata na višino podjetnikovega kapitala.

6.9 Nepriznani odhodki za stroške, ki se nanašajo na zasebno življenje;

V to vrstico vpišemo vse tiste ugodnosti, ki se nanašajo na zasebno življenje nosilca dejavnosti, povezanih oseb in drugih oseb – mislimo predvsem na stroške oddiha, rekreacije, zabave in na druge stroške, ki niso poslovno potrebni in tudi niso ugodnosti, ki bi bile povezane z zaposlitvijo. Če za zasebno rabo poslovnih sredstev plačujemo najemnino ali uporabnino, se sorazmerno s tovrstnimi prihodki priznajo tudi z njimi povezani odhodki.

6.10 Nepriznani odhodki za stroške prisilne izterjave davkov ali drugih dajatev;

V to kategorijo sodijo stroški prisilne izterjave davkov ali drugih dajatev, ki so praviloma davčno nepriznani in ne tudi stroški prisilne izterjave kupcev.

6.11 Nepriznani odhodki za kazni, ki jih izreče pristojni organ;

Kazni, ki jih plačamo zaradi opravljanja dejavnosti, ki je v nasprotju s predpisi, niso davčno priznan odhodek.

6.12 Nepriznani odhodki za davke;

S tem so mišljene tiste davčne obveznosti, ki jih je zavezanec plačal kot fizična oseba in niso povezani v zvezi z opravljanjem dejavnosti (na primer davek od premoženja, davek na dediščine in darila), dohodnina, davek na dodano vrednost, ki ga je zavezanec uveljavil kot odbitek davka v skladu z zakonom, ki ureja davek na dodano vrednost, samoprispevek, uveden v skladu s predpisi o samoprispevku.

Ta vrstica bo praviloma prazna, saj podjetnikovi davki niso odhodki njegovega podjetja, pač pa jih poravnava iz svojega podjetnikovega dohodka (osebne porabe), kar posledično zmanjšuje tudi podjetnikov kapital.

6.13 Nepriznani odhodki za obresti od nepravčasno plačanih davkov ali drugih dajatev;

S tem so mišljeni na primer zneski obresti od nepravčasno plačanega DDV-ja, akontacije dohodnine itd.

6.14 Nepriznani odhodki za obresti od posojil, prejetih

od oseb, določenih v 8.b točki prvega odstavka 30. člena ZDDPO-2;

V to vrstico vpišete odhodke od obresti za najeta posojila od oseb, ki imajo sedež ali prebivališče v državah z ugodnejšim davčnim režimom, v katerih je splošna/povprečna stopnja obdavčitve dobička nižja od 12,5 % (seznam objavlja MF na svojih spletnih straneh).

6.15 Nepriznani odhodki za podkupnine in druge oblike premoženjskih koristi;

Ta vrstica bo praviloma prazna, če pa bi jo kdo moral izpolniti, naj si pridobi podrobnejše informacije o tem.

6.16 Nepriznani odhodki za donacije (dane fizičnim ali pravnim osebam);

V poslovnih knjigah se knjižijo zneski donacij med odhodke, v davčnem obračunu pa donacije niso odhodki, temveč davčne olajšave, ki jih boste lahko uveljavljali v zadnjem delu tega obrazca (zaporedne številke od 15.1 do 15.16).

6.17 Drugi odhodki, ki se ne priznajo v skladu z 29. členom ZDDPO-2;

Če med letom nastajajo določeni odhodki, ki niso skladni z običajno poslovno prakso, ker na primer razvijamo nov izdelek, storitev, poslovno idejo, jih bomo lahko davčno opravičili le, če bomo davčnemu organu pri morebitnem pregledu dokazali, da so ti odhodki skladni z našo poslovno prakso. V veliko pomoč pri tem nam bodo lastni pravilniki, sklepi, poslovni načrti, vizija, poslanstvo, celostna podoba itd.

6.18 Nepriznani odhodki v višini 50 % stroškov reprezentance;

Strošek reprezentance nastajajo zaradi pogostitev (ne velja za zaposlene!!!), v zvezi z zabavo in dajanjem daril z logotipom ali brez, in sicer le v odnosih s poslovnimi partnerji.

Znesek nepriznanih odhodkov je v višini 50 odstotkov stroškov reprezentance (31. člen ZDDPO-2).

6.19 Nepriznani odhodki za amortizacijo opredmetenih osnovnih sredstev, ki presega amortizacijo, obračunano po metodi enakomernega časovnega amortiziranja in na podlagi predpisanih najvišjih letnih amortizacijskih stopenj;

Davčno priznan je le strošek amortizacije, ki je obračunana z metodo enakomernega časovnega amortiziranja ob uporabi najvišjih letnih amortizacijskih stopenj, ki so predpisane v ZDDPO-2 in znašajo za:

1. gradbene objekte, vključno z naložbenimi nepremičninami, vrednotenimi po modelu nabavne vrednosti, 3 %;
2. dele gradbenih objektov, tudi dele naložbenih nepremičnin, 6 %;
3. opremo, vozila in mehanizacijo, 20 %;
4. dele opreme in opremo za raziskovalno dejavnost, 33,3 %;
5. računalniško, strojni in programske opreme 50 %;
6. večletne nasade 10 %;
7. osnovno čredo 20 %;
8. druga vlaganja, 10 %.

Če so se sredstva začela amortizirati po stopnjah, ki so veljale v preteklosti (na primer 2006), se lahko do konca amortizacijske dobe amortizirajo po takrat veljavnih, najvišjih davčno

priznanih stopnjah.

6.20 Nepriznani odhodki za amortizacijo opredmetenih osnovnih sredstev, katerih nabavna vrednost je bila predhodno odpisana in davčno priznana

Drobni inventar, ki je opredmeteno osnovno sredstvo in katerega posamična nabavna vrednost ne presega 500 evrov, lahko takoj ob prenosu v uporabo 100-odstotno odpišete in je takšen strošek v celoti davčno priznan. Za poslovne potrebe se lahko takšno sredstvo amortizira dlje – po metodi časovnega amortiziranja v njegovi dobi koristnosti, ki je lahko daljša od enega obračunskega obdobja. Zato se v primeru, ko je bilo za davčne namene takšno sredstvo v celoti amortizirano, za poslovne namene pa se amortizira več obračunskih obdobji, takšen strošek amortizacije ni več davčno priznan.

6.21 Nepriznani odhodki za nagrade vajencem, ki presega višino, določeno z zakonom;

Nagrade vajencem, dijakom in študentom, ki opravljajo strokovno prakso v skladu s predpisi, ki urejajo vzgojo in izobraževanje, so do višine določene z zakonom (do 172 evrov) priznane kot odhodek. Če znesek preseže višino, določeno z zakonom, stroški nagrad niso več priznani kot odhodki. V ta del zato vpišemo nepriznan del nagrade vajencu.

6.22 Nepriznani odhodki za stroške, ki se nanašajo izključno na zavezanca (osebo, ki opravlja dejavnost);

To so zlasti stroški v zvezi s službenimi potovanji, prehrano med delom, prevozom na delo in z dela, delom na terenu, ki presega višino, predpisano z Uredbo o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uradni list RS, št. 140/2006 in 76/2008), ki se ne všteta v davčno osnovo.

6.23 Nepriznani odhodki za zagotavljanje bonitet in drugih izplačil v zvezi z zaposlitvijo, v višini, ki je predmet obdavčitve po ZDoh-2, (če dohodnina ni bila obračunana);

Stroški za zagotavljanje bonitet in drugih izplačil v zvezi z zaposlitvijo so davčno priznani, če so od njih obračunani vsi prispevki in davki.

6.24 Odhodki, nastali v zvezi s prihodki iz zaporedne številke 2.4;

V to zaporedno številko ne bo podjetnik vpisal nobenega podatka, saj tudi prihodkov iz dividend ne izkazuje v davčnem obračunu.

6.25 Zmanjšanje odhodkov v primeru prodaje ali drugačne odtujitve sredstva pred dokončno obračunano amortizacijo za znesek razlike med amortizacijo, obračunano za davčne namene in amortizacijo, obračunano za poslovne namene;

Za sredstvo, za katero je bila za poslovne namene obračunana nižja amortizacija od te, ki je bila upoštevana kot odhodek pri obračunu davka, se v primeru prodaje ali drugačne odtujitve tega sredstva pred dokončno obračunano amortizacijo, vpiše znesek razlike med amortizacijo, obračunano za poslovne namene in amortizacijo, obračunano za davčne namene. Ta podatek se nanaša predvsem na sredstva, ki so se začela amortizirati v letu 2006, ko se je za sredstva, ki so se začela

amortizirati v tem letu, priznala amortizacija, obračunana po predpisanih davčnih stopnjah, čeprav je bila lahko za poslovne namene obračunana po nižjih stopnjah. Davčne odhodke bomo zmanjšali za razliko med tako obračunano amortizacijo za poslovne namene in priznano amortizacijo za davčne namene tistega osnovnega sredstva, ki smo ga odtujili v letu 2015 (od katerega smo za poslovne namene obračunavali manjšo amortizacijo).

6.26 Drugi nepriznani odhodki (ki niso vključeni v prejšnje zaporedne številke);

V to kategorijo uvrstimo morebitne ostale nepriznane odhodke, ki niso bili opredeljeni pod prejšnjimi zaporednimi številkami.

6.27 Zmanjšanje odhodkov za odhodke, ki so že zniževali davčno osnovo v tekočem davčnem obdobju ali v preteklih davčnih obdobjih;

Praviloma tu ne bo podatka. Sem sodijo davčno nepriznani odhodki, ki so v preteklih davčnih obdobjih zniževali davčno osnovo, pa tega ne bi smeli.

6.28 Zmanjšanje odhodkov za razliko v amortizaciji pri novem zasebniku glede na določbo 1.b točke četrtega odstavka 51. člena ZDoh-2

Pri prevzemniku podjetja, ki prevzeta sredstva vrednoti po pošteni vrednosti (praviloma tisti, ki so bili zavezani reviziji stvarnega vložka), obračunava amortizacijo od teh sredstev za poslovne namene tudi od teh vrednosti. Za davčne namene pa je treba obračunati amortizacijo od davčnih vrednosti prevzetih sredstev, zato je potrebno za razliko med poslovno in davčno amortizacijo zmanjšati odhodke.

6.29 Zmanjšanje odhodkov v primeru odtujitve prenesenih sredstev za neobdavčene zneske glede na določbo 1.b točke četrtega odstavka 51. člena ZDoh-2;

V primeru prenosa podjetja na drugega podjetnika je bil prenosnik oproščen davka na skrite rezerve (razlika med pošteno in davčno vrednostjo sredstev). Če novi podjetnik – prevzemnik to sredstvo odtuji v nasprotju s pogoji v zakonu (51. člen ZDoh-2), je dolžan za višino skritih rezerv, ki so bile predmet oprostitve pri prenosniku, zmanjšati odhodke.

7. Popravek odhodkov na raven davčno priznanih – povečanje (vsota 7.1. do 7.8);

7.1 Povečanje odhodkov za porabo rezervacij, ki ob oblikovanju niso bile ali so bile delno priznane kot odhodek;

Ko uresničimo poslovne dogodke, za katere smo v preteklosti oblikovali rezervacije, ki v obdobju oblikovanja niso bile v celoti davčno priznane (50 %), lahko med odhodke vključimo tudi preostali del davčno nepriznanih rezervacij.

7.2 Povečanje odhodkov za odhodke prevrednotenja terjatev, ki se priznajo ob odpisu celote ali dela terjatev, ki niso bile poplačane oziroma poravnane;

V to vrstico bomo vpisali dokončno izvedene odpise terjatev v letu 2015, če popravki teh terjatev v preteklih letih (od 2007 do 2015) niso bili davčno priznani oziroma vključeni v davčni obračun.

7.3 Povečanje odhodkov za odhodke prevrednotenja in

odpise drugih sredstev, ki se priznajo ob prodaji oziroma odtujitvi;

Sem vpišemo zneske davčno nepriznanih odhodkov iz naslova prevrednotenja in odpisov drugih sredstev (osnovnih sredstev, terjatev, zalog), ki v obdobju oblikovanja niso bili davčno priznani (v letih 2005 in 2006) v letu 2015 pa smo jih prodali, odtujili ali pa poravnali dolgove.

7.4 Povečanje odhodkov za razliko pri amortizaciji do zneska, obračunanega po metodi enakomernega časovnega amortiziranja in na podlagi predpisanih stopenj;

Če podjetnik obračunava amortizacijo za poslovne potrebe po višjih stopnjah od davčno priznanih, lahko del davčno nepriznane amortizacije vključi med davčno priznane odhodke tistega obračunskega obdobja, v katerem obračunana amortizacija ne bo presežala davčno priznanega zneska (na primer, ko bo osnovno sredstvo že amortizirano). Davčno priznane odhodke lahko povečamo tudi za razliko med davčno priznano amortizacijo sredstev, ki se amortizirajo od leta 2006 dalje, in amortizacijo, obračunano za poslovne namene, če smo jo obračunali po nižjih stopnjah od predpisanih najvišjih stopenj za davčne namene.

7.5 Povečanje odhodkov za odpis do celotne nabavne vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev ob prenosu v uporabo;

V skladu s šestim odstavkom 33. člena ZDDPO-2 povečamo odhodke za znesek odpisa do celotne nabavne vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev ter amortizacijo, obračunano za poslovne namene.

Rešitev je vsebinsko enaka kot pod zaporedno številko 6.2.

7.6 Povečanje odhodkov v primeru prodaje ali drugačne odtujitve sredstva pred dokončno obračunano amortizacijo za znesek razlike med amortizacijo, obračunano za poslovne namene in amortizacijo, obračunano za davčne namene;

Ko prodamo sredstvo, za katero je bila za poslovne namene obračunana večja amortizacija, kot je bila davčno priznana, se za znesek razlike povečajo davčni odhodki.

7.7 Povečanje odhodkov za razliko v amortizaciji pri novem zasebniku glede na določbo 1.b točke četrtega odstavka 51. člena ZDoh-2;

Podjetnik – prevzemnik, ki je prevzel sredstva, ki se amortizirajo in je bila njihova davčna vrednost višja od njihove poštene vrednosti, poveča odhodke za razliko med amortizacijo, obračunano za poslovne in za davčne namene. Za davčne namene ima namreč pravico do amortizacije, ki je obračunana od davčnih vrednosti sredstev.

7.8 Povečanje odhodkov v primeru odtujitve prenesenih sredstev za neupoštevane izgube pri prenosu sredstev na novega zasebnika glede na določbo 1.b točke četrtega odstavka 51. člena ZDoh-2;

Rešitev je vsebinsko enaka kot pri zaporedni številki 2.7.

8. DAVČNO PRIZNANI ODHODKI (5–6+7)

9. RAZLIKA med davčno priznanimi prihodki in odhodki (4–8)

10. RAZLIKA med davčno priznanimi odhodki in prihodki (8–4)

11. Sprememba davčne osnove zaradi sprememb računovodskih usmeritev, popravkov napak in prevrednotenj (11.1–11.2+11.3–11.4)

11.1 Povečanje davčne osnove za znesek razlik sprememb računovodskih usmeritev in popravkov napak;

Davčno osnovo povečamo za zneske, ki predstavljajo razlike zaradi sprememb računovodskih usmeritev in popravkov napak, pri obdavčljivih prihodkih in davčno priznanih odhodkih, vključno z rezervacijami za pokojnine, jubilejne nagrade in odpravnine.

11.2 Zmanjšanje davčne osnove za znesek razlik zaradi sprememb računovodskih usmeritev in popravkov napak;

Davčno osnovo zmanjšamo za zneske, ki predstavljajo razlike zaradi sprememb računovodskih usmeritev in popravkov napak, pri obdavčljivih prihodkih in davčno priznanih odhodkih, vključno z dodatnim oblikovanjem ali odpravo rezervacij za pokojnine, jubilejne nagrade in za odpravnine, ki se oblikujejo pri prehodih na nov način sestavljanja računovodskih poročil.

Računovodske usmeritve so posebna načela, temelji, dogovori, pravila in navade, ki se jih podjetje drži pri pripravljanju in predstavljanju računovodskih izkazov. Če jih spreminjamo, moramo učinke sprememb preračunati za nazaj, kot da bi se nova usmeritev ves čas uporabljala.

Računovodske napake popravljamo glede na njihovo bistvenost – kaj je bistvena napaka pa opredelimo v računovodskem sklepu. Če je napaka bistvena, se popravi v breme/dobro podjetnikovega dohodka. Če napaka ni opredeljena kot bistvena, se vključi v poslovni izid 2015.

Ne glede na računovodsko obravnavo sprememb računovodskih usmeritev in odprave napak v računovodskih izkazih (preko rezultata ali preko kapitala), pa je potrebno za davčne potrebe za znesek izračunanih razlik v celoti povečati oziroma zmanjšati davčno osnovo v obdobju spremembe računovodske usmeritve oziroma odkritja napake.

11.3 Povečanje davčne osnove za znesek presežka iz prevrednotenja zaradi prevrednotenja gospodarskih kategorij, ki ga je zavezanec prenese v preneseni poslovni izid, vključno s presežki iz prevrednotenja sredstev, ki se amortizirajo;

Presežek iz prevrednotenja izkazujejo tisti podjetniki, ki so se odločili, da bodo osnovna sredstva vrednotili po modelu prevrednotenja. Presežek iz prevrednotenja se ob oblikovanju izkazuje kot del celotnega kapitala podjetnika in ne kot prihodek. Podjetnik lahko za poslovne potrebe presežek iz prevrednotenja sproti prenaša v preneseni čisti poslovni izid v višini zneska amortizacije od prevrednotene nabavne vrednosti, lahko pa ga vanj v celoti prenese šele ob njegovi odtujitvi. Ne glede na to, kakšno računovodsko usmeritev sprejme za

poslovne potrebe, je dolžan za davčne namene všteti v davčno osnovo sorazmerni del presežka iz prevrednotenja v višini vsakoletne obračunane amortizacije od prevrednotenega dela sredstva (15. člen ZDDPO-2).

11.4 Zmanjšanje davčne osnove za že obdavčene dolgoročne rezervacije za pokojnine, jubilejne nagrade in za odpravnine pri prehodu na nov način računovodenja;

Ta postavka se pri samostojnih podjetnikih praviloma ne bo pojavljala, nanaša pa se na poslovne dogodke, ki so nastali pred uvedbo sedaj veljavnih Slovenskih računovodskih standardov (SRS 2006 s spremembami).

12. Povečanje davčne osnove (vsota 12.1 do 12.3)

12.1 Znesek izkoriščene davčne olajšave za investiranje zaradi prodaje ali odtujitve sredstva pred predpisanim rokom;

ZDoh-2 nam omogoča, da uveljavljamo olajšave pri investiranju v določena opredmetena osnovna sredstva. Če sredstvo predčasno (prej kot v treh letih po letu, v katerem smo uveljavljali olajšavo, oziroma pred iztekom amortizacije, če je ta krajša od treh let) odtujimo ali izgubimo pravico do finančnega najema sredstva, za katerega smo predpisano olajšavo uveljavljali, moramo davčno osnovo povečati za znesek predhodno uveljavljene olajšave.

12.2 Znesek izkoriščene davčne olajšave za investiranje zaradi odsvojitve ali prenosa sredstva iz Pomurske regije oziroma iz problemskega območja z visoko brezposelnostjo pred predpisanim rokom;

Navedeno vračilo olajšave se nanaša na nepravilno koriščenje olajšav zaradi odsvojitve sredstva ali njegovega prenosa zunaj Pomurske regije prej kot v 5 let po letu, v katerem smo olajšavo uveljavili.

12.3. Povečanje davčne osnove za predhodno davčno priznane odhodke iz oslabitve terjatev, zaradi neizpolnitve pogojev za odpis;

V to kategorijo vpisujemo zneske davčno priznanih odhodkov iz oslabitev terjatev, ki smo jih predhodno že odpisali, vendar ne izpolnjujejo pogojev za odpis in moramo zaradi tega povečati davčno osnovo.

13. DAVČNA OSNOVA (9+11+12) ali (11+12–10); če je > 0

14. DAVČNA IZGUBA (9+11+12) ali (11+12–10); če je < 0 Zaporedna številka 13 do 14 Izračun v obrazcu (DAVČNA OSNOVA ALI DAVČNA IZGUBA)

15. Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave

(vsota 15.1 do 15.16, vendar največ do višine davčne osnove iz zaporedne številke 13);

V posameznih postavkah od 15.1 do 15.16. vpisujemo zneske uveljavljenih olajšave iz različnih naslovov, ki smo jih uveljavljali v tekočem letu, oziroma jih prenašamo iz preteklih let. Predlagamo, da v posameznem davčnem obdobju najprej zmanjšujete davčno osnovo z uveljavljanjem tistih davčnih olajšav, ki jih ni možno prenašati v naslednja davčna obdobja

(na primer donacije v višini 0,3 % od ustvarjenih prihodkov). Temu naj sledi uveljavljanje davčnih olajšav, ki se lahko časovno omejeno prenašajo v prihodnja davčna obdobja (na primer naslednja tri ali pet let). Šele na koncu izkoristite pokrivanje davčne osnove za tiste namene, ki časovno niso omejeni, kot na primer pokrivanje izgube. Več o uveljavljanju davčnih olajšav bomo napisali v marčevski številki Obrtnikovega Svetovalca.

Pomembno je poudariti, da se lahko za davčni obračun v letu 2015 uveljavljajo olajšave za investicije v motorna vozila le za osebna vozila na hibridni ali električni pogon, avtobuse na hibridni ali električni pogon in tovorna vozila z motorjem, ki ustreza najmanj emisijskim zahtevam EURO VI.

Izkazovanje in pokrivanje davčne izgube v letu 2015

Davčna izguba je presežek odhodkov nad prihodki, ki so ugotovljeni v skladu z davčnimi predpisi. Poznamo namreč tudi pojem »poslovna« izguba, ki jo ugotovljamo v skladu z računovodskimi predpisi v izkazu poslovnega izida in je lahko povsem drugačna od davčne izgube. Zaradi delnega priznavanja nekaterih odhodkov ali pa celo njihovega nepriznavanja je namreč davčna izguba praviloma nižja od poslovne.

Bistveno pri davčni izgubi je, da jo lahko davčni zavezanec (zasebnik in pravna oseba) pokriva z zmanjšanjem davčne osnove v naslednjih davčnih obdobjih, ki niso časovno omejena. Pravica do pokrivanja izgube ne preneha niti pri prehodu družbe na sistem obdavčitve na podlagi normiranih odhodkov.

Pri zmanjšanju davčne osnove na račun davčnih izgub iz preteklih davčnih obdobj se davčna osnova najprej zmanjša za davčno izgubo starejšega datuma.

Tudi v letu 2015 je možno zmanjšanje davčne osnove zaradi davčnih izgub iz preteklih davčnih obdobj **največ v višini 50 % davčne osnove davčnega obdobja, ki ni časovno omejeno.**

Ta članek predstavlja tudi delovni pripomoček za udeležence posvetov na temo Davčnega obračuna za leto 2015, ki ga za naše člane izvajajo Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije in Območne obrtno-podjetniške zbornice!

¹ Ta kategorija davčno nepriznanih odhodkov se uporablja za pravne osebe, medtem ko se za zasebnike uporablja ureditev iz 42. člena zakona o dohodnini, ki je vsebinsko primerljiva z ureditvijo za pravne osebe.

² Donacije so davčno nepriznani odhodki, vendar lahko davčni zavezanec uveljavlja olajšavo za donacije za humanitarne, dobrodelne, kulturne, znanstvene, vzgojno-izobraževalne, športne, ekološke in religiozne namene, in sicer le za takšna izplačila rezidentom Slovenije, ki so po posebnih predpisih ustanovljeni za opravljanje navedenih dejavnosti, do zneska, ki je enak 0,3 % obdavčenega prihodka zavezanca v davčnem letu. Zavezanec lahko uveljavlja, poleg naštetega zmanjšanja davčne osnove tudi dodatno zmanjšanje davčne osnove do zneska, ki ustreza 0,2 % obdavčenega prihodka davčnega obdobja zavezanca, za znesek izplačil v denarju in v naravi za kulturne namene in za takšna izplačila prostovoljnemu društvu, ustanovljenim za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Znesek, ki presega to olajšavo (0,2 %), lahko prenaša v naslednja tri davčna leta.

³ Amortizacija dokončno amortiziranega sredstva se ne prizna kot odhodek, tudi če se takšno sredstvo še naprej uporablja za opravljanje dejavnosti.

⁴ Pri opredmetenem osnovnem sredstvu, katerega doba uporabnosti je daljša od leta dni in katerega posamična nabavna vrednost ne presega vrednosti 500 EUR, se kot odhodek ob prenosu v uporabo prizna odpis celotne nabavne vrednosti.

⁵ 36. člen ZDoh-2L

(1) Prihodki in odhodki se pri prehodu med načinom upoštevanja prihodkov in odhodkov, določenim v drugem odstavku 49. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11 – ZUKD-1, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF in 75/12; v nadaljnjem besedilu: ZDoh-2), in načinom, določenim v prvem odstavku spremenjenega 49. člena zakona, upoštevajo na način, da ne pride do njihovega neupoštevanja ali dvakratnega upoštevanja.

49. člen (upoštevanje prihodkov in odhodkov) ZDoh-2(1) Pri ugotavljanju davčne osnove se upošteva prihodke in odhodke ob njihovem nastanku, če ni z zakonom drugače določeno. (2) Prihodki in odhodki se pri prehodih med različnimi načini ugotavljanja davčne osnove v skladu s tem zakonom upoštevajo na način, da ne pride do njihovega neupoštevanja ali dvakratnega upoštevanja.

Ali res imeti le en skupni transakcijski račun?

Samostojni podjetniki imajo lahko od 15. 12. 2015 dalje, ko so začele veljati spremembe 37. člena zakona o davčnem postopku, odprt le en transakcijski račun. Do uveljavitve sprememb so bili podjetniki dolžni pri banki odpreti ločena transakcijska računa za poslovne in osebne namene. Z vidika bančnega upravljanja računov gre v obeh primerih za transakcijski račun, razlika pa je (razen v višjih cenah bančnih storitev) tudi v tem, da je poslovni transakcijski račun javno objavljen, osebni transakcijski račun pa ne sme biti, ker ga ščiti zakon o varstvu osebnih podatkov.

Kadar so imetniki transakcijskega računa kot poslovni subjekti vpisani v Poslovni register (fizične osebe z dejavnostjo in pravne osebe), banke dodelijo njihovim transakcijskim računom posebno oznako vrste računa, ki je določena v prilogi Akta o vzpostavitvi in vodenju registra transakcijskih računov (Ur. l. RS, št. 49/2010). Banke te račune vodijo v poslovnem delu registra transakcijskih računov, zaradi jih imenujemo »poslovni« računi. Javna objava računov je predpisana v 146. členu Zakona o plačilnih storitvah in sistemih, kjer je navedeno, da so podatki v registru transakcijskih računov javni in brezplačno dostopni na spletni strani Agencije.

Ta »poslovni« račun je odslej torej lahko tudi podjetnikov edini račun, kar pomeni, da se lahko na njem prepletajo prilivi in odlivi iz poslovanja in osebnih transakcij.

Če gledamo zgolj na zmanjšanje bančnih stroškov, bi odločitvi, da ima podjetnik le en transakcijski račun za vse namene, lahko pritrtili. Če pa pomislimo, da bo podjetnikov računovodja knjižil ta izpisek s podrobno naštetimi poslovnimi in osebnimi izdatki (npr. frizer, hrana za psa, astrolog, ...), se postavlja vprašanje, ali ni v tej »poenostavitvi« poslovanja – poleg razkrite zasebnosti – skritih celo več stroškov, kot je videti na prvi pogled. Najmanj, kar bo resen računovodja od podjetnika zahteval, bo, da bo pri vsaki postavki v izpisku (teh pa je lahko tudi nekaj deset na teden) pojasnil, na kaj se izdatek nanaša. Računovodja bo namreč na podlagi podatkov iz bančnega izpiska odprte poslovne in druge obveznosti pokrili (zaprl) z

njihovimi posameznimi plačili, za vse osebne izdatke pa bo dolžan zmanjšati podjetnikov kapital.

Če iz izpiska ne bo razvidno, kdaj gre za poravnavo poslovnega stroška, kdaj pa osebnega, bo pravilno knjiženje bančnih izpiskov skorajda nemogoče. Ker bo postavk na vsakem izpisku precej več kot v primeru, ko se knjiži ločen poslovni račun, bo tudi cena računovodskih storitev pri vseh, ki plačujejo te storitve po dejanskem obsegu knjižb ali na podlagi porabljenega časa, občutno višja.

Kljub vsemu trudu in morebitnim višjim stroškom za računovodstvo bo računovodja na podlagi skupnega računa težko izdelal pravilno bilanco stanja, kjer mora med sredstvi na računu upoštevati le stanje poslovnih denarnih sredstev v bančnem izpisku na dan bilance stanja.

To pomeni, da bo moral iz stanja denarnih sredstev izločiti stanje tistih denarnih sredstev, ki pripadajo zasebni sferi podjetnika. Prednosti in slabosti poslovanja preko enotnega transakcijskega računa prikazujemo v preglednici:

PREDNOSTI	SLABOSTI
Manjši bančni stroški	Oteženo prepoznavanje plačil poslovnih stroškov, večje število knjižb, dražje računovodske storitve.
	Prikaz vseh poslovnih in osebnih stroškov/nabav na enem izpisku – manj zasebnosti.
	Potreba po dodatnem pojasnjevanju vsake postavke na izpisku (na kaj se plačilo nanaša).
	Skupna plačilna debetna/kreditna kartica za poslovna in osebna plačila.
	Občutno manjša zasebnost računa zaradi obvezne javne objave podatkov o njem.
	Težje dokazovanje upravičenosti v postopkih za uveljavljanje socialnih pravic (vrtec, otroški dodatki ...), če organ zahteva predložitev zasebnih prilivov in odlivov.

ZAKLJUČEK

Na podlagi tehtanja vseh plusov in minusov lahko ugotovimo, da je en skupni transakcijski račun (za poslovne in zasebne potrebe) primeren za najmanjše podjetnike, ki poslujejo pretežno gotovinsko ali pa imajo na računu majhno število transakcij. Prav tako je primeren pri tistih podjetnikih, ki so obdavčeni na podlagi normiranih odhodkov in niso dolžni voditi poslovnih knjig na način, ki terja tudi knjiženje plačil.

Pa še ti bodo lahko imeli probleme pri uveljavljanju določenih socialnih in drugih pravic na podlagi bančnih izpiskov. Odločitev za en skupni račun je torej slaba izbira pri vseh podjetnikih, ki so dolžni voditi poslovne knjige ter sestavljati računovodske izkaze. Skupnega »recepta« za odločitev glede enega ali več računov torej ni, pač pa je potrebno pri odločitvi upoštevati več dejavnikov, ki so odvisni od primera do primera, objektivni nasvet pa pridobiti tudi pri svojem računovodji.

Zdenka Bedekovič,
strokovna svetovalka

Plačilo prispevkov za socialno varnost za samozaposlene osebe, njihove zaposlene in družbenike

Osnova za plačilo prispevkov oseb, ki so obvezno zavarovane na podlagi fizične osebe in opravljajo samostojno dejavnost – samozaposlene osebe, prispevke plačujejo od zavarovalne osnove, določene po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Ta se določi glede na doseženi dobiček samozaposlene osebe v preteklem letu. Pri tem se v dosežen dobiček ne upoštevajo obračunani prispevki za socialno varnost ter znižanje in povečanje davčne osnove. Najnižja osnova za prispevke za samozaposlene osebe znaša v letu 2016 v višini 56 odstotkov zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec (v nadaljevanju PP). Od leta 2014 dalje je najvišja osnova za prispevke za samozaposlene osebe 3,5-kratnik povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec (350 % PP/mesec). Naj omenimo še, da je od obračunskega obdobja za februar 2014 dalje osnova za prispevke za zdravstveno zavarovanje 60 odstotkov zadnje znane PP. To je najnižja osnova, od katere se plačujejo zdravstveni prispevki, kajti nižja ni možna.

Pri tem je treba opozoriti, da reaktivirani samostojni podjetniki (zavarovanci iz 15. člena ZPIZ-2) od 1. 1. 2016 dalje (do prve razvrstitve v skladu z ugotovljenim dobičkom) plačujejo prispevke v sorazmernem delu glede na prijavo v zavarovanje, plačujejo

najnižje predpisane osnove po določbi 145. člena ZPIZ-2 v zvezi z določbo 2. odstavka 410. člena ZPIZ-2 v višini 56 odstotkov PP. Najnižji znesek osnove za prispevke za delavce v delovnem razmerju znaša v letu 2016 v višini 52 odstotkov PP. Kadar je izplačilo plače in nadomestila nižje od najnižje osnove za plačilo prispevkov, mora delodajalec obračunati prispevke (za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje, starševsko varstvo in zaposlovanje) od te razlike. Zavezanci za plačilo prispevkov za razliko med najnižjo osnovo in plačo oziroma nadomestilom plače so delojemalci in delodajalci, razen za prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in prispevke za zdravstveno zavarovanje, kjer so delodajalci tudi zavezanci za plačilo prispevkov zavarovanca. V primeru zaposlitve delavcev zaposlenih pri delodajalcu s sedežem v tujini so sami zavezanci za plačilo prispevkov zavarovanca in delodajalca.

Pri družbenikih se zavarovalna osnova določi glede na dosežen dobiček družbenika v preteklem letu. Za dobiček družbenika se šteje ugotovljen dohodek, ki ga je zavarovanec dosegel kot poslovodna oseba.

Torej v dohodek se štejejo vsi aktivni dohodki, ki jih prejme od subjekta, ki ga vodi. Najnižja osnova za prispevke za družbenike znaša v letu 2016 v višini 70 odstotkov (PP). Tako kot za samozaposlene osebe velja tudi za družbenike najvišja osnova za prispevke od leta 2014 dalje 3,5-kratnik povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec (350 % PP/mesec).

mag.
Boštjan J. Turk

Sodna praksa Odgovornost proizvajalca stvari z napako

Številni obrtniki, ki se ukvarjajo s proizvodnjo različnega tehničnega blaga, pogosto zamenjujejo svojo odgovornost iz naslova garancije in odgovornost iz naslova proizvajalca stvari z napako. Razlika med njima je precejšnja in nosi tudi različne pravne posledice.

Medtem, ko gre pri garancijski odgovornosti za odgovornost proizvajalca nekega izdelka za njegovo brezhibno delovanje v zakonsko določenem garancijskem roku, gre pri odgovornosti proizvajalca stvari z napako za odškodninsko odgovornost

proizvajalca, če proizvod, ki ga je izdelal, povzroči škodo tretjim osebam. Značilen primer takšne odgovornosti je, če, denimo, podjetje (obrtnik) proda motorno žago, ki jo je izdelal in ta zaradi napake poškoduje njenega uporabnika.

Odgovornosti proizvajalca stvari za napako ima sicer dve pojavnosti: če da proizvajalec v promet zgolj (posamičen) proizvod z napako, govorimo o tako imenovani tovarniški napaki – gre za pomanjkljivost v izdelavi proizvoda. Proizvajalec pa lahko odgovarja tudi v primeru tako imenovane konstrukcijske napake. Tu gre za to, da proizvod sicer nima tehnične napake, je pa nevaren, če ga uporabnik ne uporabi pravilno, zaradi česar mora proizvajalec uporabnika na to izrecno opozoriti, denimo z opozorilom, z varno embalažo ali s kakšnim drugim ustreznim ukrepom.

Značilen takšen primer je, denimo, odgovornost proizvajalca barv in lakov, ki na embalaži ne označi, da je nepravilna uporaba barve lahko nevarna za oči ali za kožo.

Proizvajalca se lahko oprusti odškodninske odgovornosti iz naslova odgovornosti za stvari z napako, če kupec oziroma uporabnik proizvoda ni uporabil za namen, za katerega je bil ta narejen. Če, denimo, uporabnik s kosilnico, ki je namenjena košnji trave na težko dostopnih delih, kosi drugje in si pri tem poškoduje nogo, potem se lahko proizvajalec kosilnice izogne odgovornosti za proizvod (kosilnico), čeprav je bila ta morda izdelana z napako. Je pa v takšnih primerih možna tudi deljena odgovornost.

Pri presoji odgovornosti proizvajalca stvari z napako je zelo aktualno vprašanje, ali lahko proizvajalec odgovarja tudi za škodo, ki jo je povzročil proizvod, ki v času njegove izdelave v znanosti še ni bil spoznan za nevarnega in zato še ni bilo mogoče predvideti, da bo nastala škoda kot morebitna posledica tako izdelanega proizvoda. Vprašanje takšne odgovornosti se je pogosto pojavljalo pri proizvajalcih nekaterih vozil in delovnih strojev.

Sodna praksa je izrekla, da se lahko v teh primerih proizvajalec izogne svoje odgovornosti.

V zadevi VSM Cp 536/97 je Višje sodišče v Mariboru izreklo, da takšna razlaga izvira iz zakonske določbe o oprostitvi odgovornosti, do katere pride takrat, če imetnik nevarne stvari (proizvajalec) dokaže, da izvira škoda iz kakšnega vzroka, ki je zunaj stvari in njegovega učinka ni bilo mogoče pričakovati, se mu izogniti ali ga odvrniti, oziroma da je škoda nastala zaradi dejanja koga tretjega, ki ga ni mogel pričakovati in se njegovim posledicam ne izogniti ali jih odstraniti.

Zanimivo sodbo, ki nakazuje razliko v razumevanju odgovornosti proizvajalca za stvari z napako na eni in prodajalca na drugi strani, pa je izdalo Višje sodišče v Ljubljani (zadeva VSL I Cp 1255/98).

V tem primeru je šlo za uveljavljanje odškodninske odgovornosti prodajalca vozila. Kupec je namreč po nakupu vozila utrpel prometno nesrečo zaradi okvare levega sprednjega kolesa.

Čeprav bi moral uveljavljati prodajalčevo odgovornost iz naslova jamčenja za skrite napake, se je odločil, da bo uveljavljal njegovo odgovornost iz naslova proizvajalčevo odgovornosti, a je sodišče njegov zahtevek zavrnilo z argumentom, da se odškodninska odgovornost proizvajalca ne razteza tudi na prodajalca.

Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah širše ravni za FEBRUAR 2016

Opomba: naslovi kolektivnih pogodb so zapisani s ključnimi besedami

1. IZHODIŠČNE PLAČE Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Bruto v €	TR	I.	II.	III.	IV.	V.	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VIII.	IX.	Uradni list RS
grafična		420,85	462,94	513,44	576,56	656,53	753,32	-	854,33	-	1.182,59	1.426,68	51/98, 64/01, R: 24/04, 103/04, 79/05, 95/06, 10/07, 93/07, 35/08, 97/08
knjigotrska		401,36	461,56	521,77	581,97	682,31	882,99	-	1.043,54	-	1.324,49	1.525,17	
založniška		432,13	496,95	561,77	626,59	734,62	950,69	-	1.123,54	-	1.426,03	1.642,09	43/00, 77/00, 24/01, 46/01, 78/01
časopisna, inf.-revijalna		447,51	514,64	581,76	648,89	760,77	984,52	-	1.163,53	-	1.476,78	1.700,54	R: 33/04, 117/04, 79/05, 95/06, 118/06, 10/07, 93/07, 35/08, 97/08, 8/10, 55/11, 17/12, 63/13
železnice		329,59	362,55	405,40	451,54	510,86	609,74	-	692,14	-	823,98	988,77	95/07
komunala		469,62	511,64	566,25	662,89	721,70	956,96	1.057,79	1.183,83	1.309,87	1.519,94	1.814,02	43/15
nepremičnine - 1		329,59	362,55	405,40	481,20	527,34	711,91	-	889,89	-	1.153,57	1.384,28	
nepremičnine - 2		354,30	389,73	435,79	517,28	566,88	765,29	-	956,61	-	1.240,05	1.488,06	9/98, 35/00, R: 78/03, 117/04, 87/05
nepremičnine - 3		379,03	416,93	466,21	553,38	606,45	818,70	-	1.023,38	-	1.326,61	1.591,93	

2. NAJNIZŽJE OSNOVNE PLAČE

Bruto v €	TR	I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2.	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.	IX.	Uradni list RS
kmetijstvo na uro		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36/11, 107/11, 109/12
gozdarstvo (A) na uro		690,78 3,97	709,92 4,08	727,32 4,18	772,56 4,44	-	870,00 5,00	-	1.024,86 5,89	-	1.153,62 6,63	-	-	1.365,90 7,85	1.628,64 9,36	16/05, podpis, 9.9.05 (ni v Ur.l.RS), 37/06, 19/08, 99/08, 30/09, 46/10, 12/13, 25/14, 44/15
gozdarstvo (B) na uro		690,78 3,97	802,14 4,61	908,28 5,22	969,18 5,57	-	1.019,64 5,86	-	1.066,62 6,13	-	1.311,96 7,54	-	-	1.555,56 8,94	1.854,84 10,66	
premogovništvo		433,65	533,35	574,70	635,85	-	701,50	-	834,56	-	1.027,71	-	-	1.354,27	1.596,40	44/96, R: 73/03, 100/04, 81/05, podp. 25.7.06 (ni v Ur.l.RS), 105/07, 45/15, 88/15
tekstil		433,26	462,84	504,60	553,32	-	614,22	-	725,58	-	817,80	-	-	-	-	18/14, 24/14, 25/14
lesarstvo		428,78	468,11	515,83	568,40	-	635,29	-	746,38	-	840,72	-	-	-	-	132/06, P: 28/07, R: 66/07, 32/08, R: 36/09, 34/10, 22/11, 26/12, 30/13, 24/14, 25/14, 6/15, 61/15
kemična - 1		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
kemična - 2		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37/07, R: 38/07, 95/07, R: 89/08, 104/09
kemična - 3		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	RV: 73/10, 109/10, 107/11, 25/13, 55/13
papirno in papirno-predel. dejavnost		428,50	486,30	544,24	602,09	-	703,68	-	910,61	1.076,18	1.365,93	-	-	1.572,89	-	110/13, 35/14
nekov. rudnine		516,78	574,20	636,84	713,40	-	803,88	-	903,06	977,88	1.097,94	-	-	1.388,52	-	55/13, 6/14, 24/14, 16/15, 4/16
kovins. ind. na uro		511,56 2,94	558,54 3,21	617,70 3,55	704,70 4,05	-	769,08 4,42	-	897,84 5,16	-	1.049,22 6,03	-	-	1.198,86 6,89	1.416,36 8,14	108/05, 97/06, 90/07, 33/08, 70/08, RV: 53/09, 10/10, 84/11, 51/13, 35/14, 6/15, 80/15
elektroind. na uro*		553,74 3,18	566,16 3,25	621,18 3,57	699,27 4,02	-	761,39 4,38	-	887,40 5,10	-	1.031,16 5,93	-	-	1.178,47 6,77	1.386,12 7,97	108/05, 95/06, R: 71/07, 82/07, 32/08, 70/08, 47/09, RV: 75/09, 10/10, 84/11, 104/11, 32/13, 26/15
kov. mat., liv. na uro		513,30 2,95	567,24 3,26	624,66 3,59	715,14 4,11	-	779,52 4,48	-	908,28 5,22	-	1.063,14 6,11	-	-	1.216,26 6,99	1.433,76 8,24	14/06, 87/06, 76/07, 46/08, 70/08, RV: 53/09, 10/10, 70/11, 84/11, 70/12, 59/13, 78/14

Bruto v €	TR	I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.	IX.	Uradni list RS
elektrogosp.		432,83	502,31	544,00	623,90	-	693,38	-	821,92	-	1.037,30	-	-	1.457,66	1.648,73	38/96, 45/96, R: 29/03, 100/04, 81/05, podpis, 25.7.06 (ni v Ur.l.RS), 105/07, 45/15
gradbena		450,00	499,46	553,58	613,33	650,54	724,95	770,05	811,76	940,29	962,84	1.082,35	1.165,78	1.290,93	-	101/15
trgovina		492,12	511,00	541,36	594,38	-	662,53	-	776,16	-	925,67	-	-	-	-	111/06, ...24/14, 24/14, 38/14, 50/14, 79/14, 48/15
gostinstvo		474,30	510,00	571,20	632,40	-	703,80	-	836,40	-	938,40	-	-	1.101,60	-	109/11, 99/12, 110/13, 43/14, 48/15
cestno gospodarstvo		405,41	441,97	489,47	540,65	-	606,11	-	723,43	-	821,18	899,40	-	977,60	1.173,12	135/04, R: 50/05, R: 87/05, 89/05, R: 97/05, odstop: 91/06, 111/06, 19/07, 7/08, 22/08, 103/08
cestno potniški promet		407,16 2,34	422,82 2,43	492,42 2,83	546,36 3,14	-	610,74 3,51	-	722,10 4,15	-	814,32 4,68	-	-	-	-	6/07, 99/08, nova KP 35/09, 46/09, 88/09, 95/09, 4/10, 3/11, 14/12, 52/12, nova KP: 7/14, 3/15, 4/16
poštna		560,28 3,22	617,70 3,55	647,28 3,72	718,62 4,13	-	800,40 4,60	-	918,72 5,28	1.146,66 6,56	1.169,28 6,72	-	-	1.202,36 6,91	1.426,80 8,20	50/03, 94/04, 61/05, 84/08, 91/09, 74/14, 90/14, 6/15
banke		-	-	-	650,74	-	741,87	-	927,32	-	1.159,15	-	-	1.390,97	1.669,18	5/11, 14/13, 4/14, 95/14
zavarovalstvo		362,53	416,91	471,29	507,54	-	587,30	-	725,06	-	888,20	-	-	1.123,84	1.268,86	24/11
drobno gospod.		557,38	635,42	713,42	802,61	-	897,37	-	1.070,16	-	1.215,08	-	-	1.449,16	1.739,00	94/10, 58/11
obrt, podjetništvo		586,92	610,17	641,65	656,37	-	695,97	-	797,83	-	933,63	-	-	1.046,79	-	73/08, 55/10, 100/11, 99/12, 92/13, 16/14, 59/14, 28/15

Opombe: Spremenjeni so zneski KP za cestno potniški promet, KP za poštno in kurirske dejavnosti, KP za dejavnosti bančništva Slovenije medtem, ko zneski KP za obrt in podjetništvo ostajajo nespremenjeni, ker do uskladitve ni prišlo. V Uradnem listu št. 4/16 je bil objavljen aneks h Kolektivni pogodbi za dejavnosti pridobivanja in predelave nekovinskih rudnin v Sloveniji.

3. KP dejavnosti, ki ZNESKOV USKLADITVE še niso vključile v sistem plač

KP	FEBRUAR 2016
Zavarovalnice	59,88
Nepremičnine – 1, 2, 3	49,87

Okrajšave: Oznaka KP = oznake kolektivnih pogodb, zapisane v prvi koloni, so povzete iz UL RS, št. 87/04, str. 10656; TR = tarifni razred; P = v Uradnem listu objavljeni popravek; odp. = odpoved KP; če ni objavljene številke UL RS, odpoved ni bila uradno objavljena; R = razlaga komisije za razlago kolektivne pogodbe; **R** označena s krepkim tiskom, se nanaša na (ne)uporabnost določb kolektivne pogodbe zaradi uveljavitve Zakona o delovnih razmerjih; RV = razširjena veljavnost

Prispevki za socialno varnost družbenikov (zav. podlaga 040) - januar 2016

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR	Prehodni davčni podračun	Referenca	70 % PP**	3,5 PP***
1.540,25 EUR**			1.078,18	5.390,88
Prisp. zavarovanca za PIZ	15,50%		167,12	835,59
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		95,42	477,09
Skupaj prispevki za PIZ	Sl56 011008882000003	Sl19 DŠ-44008	262,54	1.312,68
Prisp. zavarovanca za ZZ	6,36%		68,57	342,86
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		70,73	353,64
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		5,71	28,57
Skupaj prispevki za ZZ	Sl56 011008883000073	Sl19 DŠ-45004	145,01	725,07
Prisp. zavarovanca za starš. var.	0,10%		1,08	5,39
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,08	5,39
Skupaj prispevki za starš. var.	Sl56 011008881000030	Sl19 DŠ-43001	2,16	10,78
Prisp. zavarovanca za zaposl.	0,14%		1,51	7,55
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		0,65	3,23
Skupaj prispevki za zaposl.	Sl56 011008881000030	Sl19 DŠ-42005	2,16	10,78
Skupaj drugi prisp.			4,32	21,56
PRISPEVKI SKUPAJ			411,87	2.059,31

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

*Popravnica mesečna bruto plača za leto 2014 (PP): 1.540,25 EUR

**Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2015 znaša 70 % zadnje znane povprečne letne plače; v marcu 2016 se znesek izračuna: 70 % od 1.540,25 = 1.078,18 eur

***Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 1.540,25 x 3,5 = 5.390,88 EUR

Zavezanec plača prispevke do 15. dne v mesecu za pretekli mesec; v enakem roku mora davčnemu organu predložiti obračun prispevkov na predpisanem obrazcu OPSVL, ki se odda prek storitev elektronskega poslovanja FURS eDavki.

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2016

na podlagi Pravilnika o določitvi olajšav in lestvice za odmero dohodnine za leto 2016 (Uradni list RS, št. 104/15).

Stopnje dohodnine

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.021,34	16 %	
8.021,34	20.400,00	1.283,41	+ 27 % nad 8.021,34
20.400,00	70.907,20	4.625,65	+ 41 % nad 20.400,00
70.907,20		25.333,60	+ 50 % nad 70.907,20

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2015 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	668,44	16 %	
668,44	1.700,00	106,95	+ 27 % nad 668,44
1.700,00	5.908,93	385,47	+ 41 % nad 1.700,00
5.908,93		2.111,13	+ 50 % nad 5.908,93

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2016:

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	10.866,37	6.519,82
10.866,37	12.570,89	4.418,64
12.570,89		3.302,70

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	905,53	543,32
905,53	1.047,57	368,22
1.047,57		275,22

Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava se davčna osnova zmanjša za 275,22 eura.

2. Osebné olajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	17.658,84	1.471,57

3. Posebna osebna olajšava za rezidenta, ki se izobrazuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 2.477,03 evra.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.436,92	203,08
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	8.830,00	735,83
za drugega vzdrževanega otroka	2.649,24	220,77
za tretjega vzdrževanega otroka	4.418,54	368,21
za četrtega vzdrževanega otroka	6.187,85	515,65
za petega vzdrževanega otroka	7.957,14	663,09

Za vse nadaljnje vzdrževane otroke se višina olajšave poveča za 1.769,30 evra (mesečno za 147,44 evra) glede na višino olajšave za predhodnega vzdrževanega otroka.

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.436,92	203,08

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje do 2.819,00 evra letno.

Minimalna plača	Znesek	Uradni list RS št.
Obdobje		
od 1.januarja 2015	790,73 EUR	6/2015
od 1. januarja 2014	789,15 EUR	7/2014
od 1. januarja 2013	783,66 EUR	8/2013
od 1. januarja 2012	763,06 EUR	5/2012
od 1. januarja 2011 do 31. decembra 2011	748,10 EUR	3/2011

Minimalna plača je mesečna plača za delo, opravljeno v polnem delovnem času. Zajema osnovno plačo, del plače za delovno uspešnost, del plače za poslovno uspešnost in dodatke. V minimalno plačo niso zajeta povračila stroškov v zvezi z delom (npr. povračilo za prehrano, prevoz na delo) in drugi osebni prejemki (npr. odpravnine, jubilejne nagrade). Delavec, ki dela krajši delovni čas, ima pravico do sorazmernega dela minimalne plače.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je predlagalo, da višina minimalne plače, ki je za leto 2015 znašala 790,73 evrov, v letu 2016 ostane nespremenjena. Predlog ministrstva je potrdil tudi Ekonomsko-socialni svet.

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih - za januar 2016

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR		56 % PP**	3,5 PP***
Osnova za prispevke ZZ, če je BZO nižja od 60 % od 1.540,25 EUR*	Prehodni davčni podračun	Referenca	
Prisp. zavarovanca za PIZ	15,50%	133,69	835,59
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%	76,33	477,09
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	210,02 1.312,68
Prisp. zavarovanca za ZZ	6,36%	58,78	342,86
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%	60,62	353,64
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%	4,90	28,57
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	124,30 725,07
Prisp. zavarovanca za starš. var.	0,10%	0,86	5,39
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%	0,86	5,39
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	1,72 10,78
Prisp. zavarovanca za zaposl.	0,14%	1,21	7,55
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%	0,52	3,23
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	1,73 10,78
Skupaj drugi prisp.		3,45	21,56
PRISPEVKI SKUPAJ		337,77	2.059,31

SPREMEMBA POROČANJA ZA DOHODKE IZ DELOVNEGA RAZMERJA OD 1.1.2016 DALJE

Skladno z drugim odstavkom 32. člena Zakona o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja-ZMEPIZ-1 se je s Pravilnikom o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o vsebini in obliki obračuna davčnih odtegljajev ter o načinu predložitve davčnemu organu določila tudi vrsta, oblika in način predložitve podatkov, ki so potrebni za oblikovanje prijave podatkov o osnovah v matično evidenco zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter sprememb teh podatkov, in so jih delodajalci, ki so plačniki davka, dolžni za delavce v delovnem razmerju sporočiti v obračunu davčnega odtegljaja. Na podlagi navedenega Pravilnika se tako s 1.1.2016 spreminja oblika poročanja za dohodke iz delovnega razmerja. Nova XML shema z razširitvijo iREK, ki bo veljavna od 1.1.2016, je objavljena na spletni strani beta.edavki.

Pavšalni prispevki za zavezanca, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Glede na določila 428. člena ZPIZ-2 se do določitve novega zneska pavšalnega prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ta prispevek plačuje v znesku, ki je določen v II. oziroma VII. točki Sklepa o določitvi prispevkov za posebne primere zavarovanja. Skladno s tem Sklepom znaša mesečni znesek pavšalnega prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje **od 1. aprila 2015 do vključno marca 2016 znaša prispevek za PIZ 32,20 EUR**. Zavezanci plačajo polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj. Prispevek plačujejo mesečno do 15. v mesecu za pretekli mesec.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje

Osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic, so zavarovane za poškodbo pri delu in poklicno bolezen na podlagi 10. točke 17. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ). Tretja alineja 2. točke 49. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju- ZZVZZ določa, da plačujejo prispevek za poškodbo pri delu in poklicno bolezen ti zavarovanci sami. Višina tega prispevka je od 1. februarja 2014 dalje določena v znesku 0,53 % povprečne bruto plače za oktober (55. člen Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju - ZZVZZ) in 6,36 % od osnove v višini 25 % povprečne bruto plače v Republiki Sloveniji za mesec oktober predhodnega koledarskega leta (55. a člen Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju- ZZVZZ. Za obračunsko obdobje od januarja 2015 dalje plačujejo osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic 32,72

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

*Povprečna mesečna bruto plača za leto 2014 (PP): 1.540,25 EUR

** Minimalna osnova za prispevke samozaposlenih v letu 2016 znaša 56 % zadnje znane povprečne letne plače; 56% od 1.540,25= 862,54 EUR

***Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2); 1.540,25 x 3,5 = 5.390,88 EUR

Zavezanec plača prispevke do 15. dne v mesecu za pretekli mesec; v enakem roku mora davčnemu organu predložiti obračun prispevkov na predpisanem obrazcu OPSVZ, ki se odda po sistemu eDavki.

Od 1. 10. 2011 velja nov način plačevanja davkov in prispevkov za socialno varnost. Več o tem si lahko preberete na spletni strani DURS

http://www.durs.gov.si/si/aktualno/nov_nacin_placevanja_davkov_s_1_10_2011/.

OPOMBA: Za delavce v delovnem razmerju (14. člen ZPIZ-2), je najnižja osnova za plačilo prispevkov 52 % PP2014 1.540,25=800,93 EUR. V nasprotnem primeru je potrebno plačati razliko do minimalne osnove.

EUR do decembra 2015. Za obdobje od januarja 2016 dalje pa plačujejo osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic (zavarovanci iz 10. točke 17. člena ZZVZZ), **prispevek v znesku (8,17 EUR+24,50 EUR)=32,67 EUR**. Prispevek plačujejo zavezanci mesečno do 15. v mesecu za pretekli mesec – ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.

Zavarovalna podlaga 103 - Ureditev zavarovanj družbenikov družb in ustanoviteljev zavodov, ki niso poslovodne sebe
Zavarovalne podlage 103 ni več. Predhodno obdobje se je izteklo z mesecem septembrom.

Zavarovalna podlaga 104

Zavarovalna podlaga 104 po novem ne obstaja več. Zavarovati se je možno na podlagi 05 oziroma na drugi ustreznih zavarovalnih podlagi glede na status zavarovanca.

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV – FEBRUAR 2016

Vrsta prejemka	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, št. 73/2008, 55/2010, 100/2011, 99/2012, 92/2013 in 16/2014)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008)
1. Prehrana med delom		
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	4,90 EUR na dan	6,12 EUR na dan
1.2.	če delavec dela 11 ur ali več na dan, mu pripada pravica do sorazmerno višjega povračila za prehrano med delom	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (6,12 EUR) prišteje še 0,76 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu
2. Prevoz na delo in z dela		
2.1. organiziran javni prevoz	delavec je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 70 % cene najcenejšega javnega prevoza	do višine stroškov javnega prevoza, če je mesto opravljanja dela vsaj en kilometer oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča
2.2. če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delojemalec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati	najmanj v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem do mesta opravljanja dela	v višini 0,18 EUR za vsak dopolnjen kilometer
3. Dnevnic za službena potovanja v RS		
3.1. nad 6 do 8 ur nad 8 do 12 ur nad 12 ur	6,20 EUR 8,50 EUR 17,00 EUR	7,45 EUR 10,68 EUR 21,39 EUR
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %
4. Dnevnic za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94 s spremembami)		
4.1. nad 6 do 8 ur	črtana (Ur. list 51/2012)	črtana (Ur. list 51/2012)
4.2. nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino	75 % zneska po Uredbi za tujino
4.3. nad 14 do 24 ur	cel znesek po Uredbi za tujino	cel znesek po Uredbi za tujino
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	44 EUR	44 EUR
4.3.2. Hrvaška, BiH, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolgarija, Romunija	32 EUR	32 EUR
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90 % zneska po Uredbi za tujino	90 % zneska po Uredbi za tujino
5. Prevoz na službenem potovanju v Sloveniji		
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo	0,37 EUR za vsak prevožen kilometer	0,37 EUR za vsak prevožen kilometer
6. Prevoz na službenem potovanju v tujini		
7. Prenoevanje na službenem potovanju		
prenočevanje na službenem potovanju	v višini predloženega računa za prenočevanje, ki ga odobri delodajalec	do višine dejanskih stroškov za prenočevanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi

Vrsta prejemka	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, št. 73/2008, 55/2010 in 100/2011)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008)
8. Terenski dodatek		
terenski dodatek	4,00 EUR na dan	4,49 EUR na dan
9. Nadomestilo za ločeno življenje		
nadomestilo za ločeno življenje		334 EUR na mesec
10. Regres za letni dopust		
regres za letni dopust	798,64 EUR	najvišji znesek regresa za letni dopust, od katerega še ni potrebno obračunati prispevkov je 70% povprečne plače v RS za predpretekli mesec
11. Jubilejne nagrade		
jubilejne nagrade	30 %, 50 % ali 70 % povprečne plače zaposlenih v RS za pretekle tri mesece delovna doba pri zadnjem delodajalcu Članu sindikata pripada dodatnih 10 %. Zahtevo za izplačilo višje jubilejne nagrade delavec uveljavlja s člansko izkaznico sindikata.	
za 10 let delovne dobe	475,14 EUR	460 EUR
za 20 let delovne dobe	791,90 EUR	689 EUR
za 30 let delovne dobe	1.108,66 EUR	919 EUR
za 40 let delovne dobe		919 EUR
12. Odpravnina ob upokojitvi		
odpravnina ob upokojitvi	v višini dveh povprečnih mesečnih plač delavca v zadnjih treh mesecih ali v višini dveh povprečnih plač v RS za pretekle tri mesece, če je to zanj ugodneje 3.167,60 EUR	4.063 EUR
13. Solidarnostna pomoč		
v primeru smrti delavca	1.583,80 EUR	3.443 EUR
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	791,90 EUR	3.443 EUR
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	1.583,80 EUR	1.252 EUR
14. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo		
1. letnik - dijak	90,00 EUR	172,00 EUR
2. letnik - dijak	120,00 EUR	172,00 EUR
3. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
4. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
študent	170,00 EUR	172,00 EUR

Osnove za izračun prejemkov		
Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna plača (bruto) zadnjih treh mesecev
november	1.679,41 EUR	1.583,80 EUR

CENE BENCINA IN KILOMETRINA ZA SLUŽBENA POTOVANJA V TUJINO (december 2015 in januar 2016)

Datum	8.12.15	22.12.15	5.1.16	19.1.16
Bencin 95 oktanov v EUR/l (www.petrol.si)	1,220	1,183	1,175	1,159
Kilometrini - 18 % od cene bencina v EUR, od 7. 7. 2012 – Uradni list, št. 51/2012	0,2196	0,2129	0,2115	0,2086

Pri obravnavi povračil stroškov v zvezi z delom je treba ločiti njihovo delovnopravno obravnavo od davčne obravnave. Pravico delavca do povračil stroškov v zvezi z delom ureja Zakon o delovnih razmerjih – ZDR (Uradni list RS, št. 42/2002 s spremembami), ki v 130. členu določa, da mora delodajalec delavcu zagotoviti povračilo stroškov za prehrano med delom, stroškov za prevoz na delo in z dela ter stroškov, ki jih ima delavec pri opravljanju določenih del in nalog na službenem potovanju. Višina povračil tovrstnih stroškov se določa s kolektivno pogodbo s splošno veljavnostjo ali z izvršilnim predpisom.

Davčno obravnavo povračil stroškov v zvezi z delom ureja Zakon o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – UPB7), ki v prvem odstavku 44. člena med dohodke iz delovnega razmerja, ki se ne vštejejo v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja (v nadaljevanju davčna osnova), uvršča povračila stroškov v zvezi z delom pod pogoji in do višin, ki jih določa vlada.

Če delodajalec izplačuje povračila teh stroškov v znesku, ki presega znesek, ki ga za navedena povračila določa Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja – Uredba (Uradni list RS, št. 140/06 s spremembami), se znesek posameznega povračila v delu, ki presega znesek, določen v Uredbi, všteva v davčno osnovo.

(http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/dohodni-na_pojasnila/dohodek_iz_zaposlitve/povracila_stroskov_v_zvezi_z_delom_in_izplacila_drugih_dohodkov_iz_delovnega_razmerja/povracila_stroskov_v_zvezi_z_delom_in_izplacila_drugih_dohodkov_iz_delovnega_razmerja_splosno_pojasnilo/)

Obracunavanje in plačevanje prispevkov za socialno varnost: V skladu z zakonom o prispevkih za socialno varnost se prispevki za socialno varnost obracunavajo in plačujejo pri jubilejnih nagradah, odpravninah in solidarnostnih pomočeh ter povračilih stroškov v zvezi z delom v delu, ki presega z uredbo vlade določen znesek teh prejemkov, ki se ne vštejejo v davčno osnovo.

Zap. 1 - KPOP: Če delavec dela pri dveh delodajalcih, mu pripada pri vsakem delodajalcu sorazmerni del povračila za prehrano med delom, ki dnevno ne sme biti nižje od 4,90 EUR.

Zap. 1 - Uredba: Povračilo stroškov prehrane med delom za vsak dan, ko je delojemalec na delu vsaj 4 ure, se ne všteva v davčno osnovo v višini 6,12 EUR. Če je delojemalec na delu več kot 10 ur, se v davčno osnovo dodatno ne všteva 0,76 EUR za vsako nadaljnjo dopolnjeno uro po 8. urah prisotnosti.

Zap. 2 - KPOP: Če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delavec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati, je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 0,18 EUR, oziroma v vsakokratni višini po Uredbi o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkov, ki se ne vštejejo v davčno osnovo, za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem, določenim v pogodbi o zaposlitvi, do sedeža delodajalca oziroma do mesta opravljanja dela. Delavec je upravičen do povračila stroškov za prevoz na delo in z dela za dneve prisotnosti na delu, od kraja bivališča, določenega v pogodbi o zaposlitvi, do sedeža delodajalca oziroma do mesta opravljanja dela. Delavec ni upravičen do povračila stroškov prevoza, če delodajalec organizira brezplačni prevoz na delo in z dela.

Zap. 2 - Uredba: Povračilo stroškov prevoza na delo in z dela se ne všteva v davčno osnovo do višine stroškov javnega prevoza, od mesta opravljanja dela do običajnega prebivališča delojemalca, ki je najbližje mestu opravljanja dela, če je mesto opravljanja dela oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča vsaj 1 kilometer. Če delojemalec nima možnosti uporabe javnega prevoza, se v davčno osnovo ne všteva povračilo stroškov prevoza v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer. Če ima delojemalec pravico do uporabe službenega vozila v privatne namene in mu delodajalec za tako

uporabo zagotovi tudi gorivo, se povračilo stroškov prevoza na delo všteva v davčno osnovo.

Zap. 4: Delavec je upravičen do dnevnice pod pogoji in v višini, ki ga določa Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94, 63/94, 24/96, 96/00, 35/02, 86/02, 66/04, 73/04, 16/07, 30/09 in 51/12). V uredbi za tujino so določene dnevnice še za ostale države in območja. Če je na službenem potovanju v tujino zagotovljena brezplačna prehrana, se upravičencu za pokritje morebitnih drugih stroškov obračuna 20 % pripadajoče dnevnice te uredbe. Za odsotnost nad 14 do 24 ur delojemalcu pripadajo trije obroki prehrane, za odsotnost nad 10 do 14 ur dva obroka. **Za vse tiste, ki uporabljajo uredbo za tujino posredno velja davčna uredba. Sprememba oziroma dopolnitev KP za obrt in podjetništvo velja za tiste, ki opravljajo prevoze blaga in potnikov ter so napoteni na službeno pot v tujino. Za njih se uporablja "Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja" (Uradni list RS, št. 140/06 in 76/08). Ta za obračun dnevnic predpisuje tri vrste dnevnic za tujino: za službeno potovanje od 6-8 ur, za službeno potovanje nad 8-14 ur in za službeno potovanje nad 14 do 24 ur.**

Zap. 5 - Uredba: Povračilo stroškov prevoza na službenem potovanju se ne všteva v davčno osnovo do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi ali za najem osebnega avtomobila. Povračilo stroškov prevoza se ne všteva v davčno osnovo, če je dokumentirano s potnim nalogom, dokazili in z računi. Iz potnega naloga mora biti razvidna odobritev delodajalca za posamezno vrsto prevoza. Če delojemalec uporablja službeno vozilo, se za povračilo stroškov prevoza šteje tudi povračilo stroškov za takse, cestnine in parkirnine ter povračilo stroškov za gorivo. Če delojemalec uporablja službeno vozilo tudi v privatne namene, podjetje pa mu ne zagotavlja goriva za opravljene poti v privatne namene, je treba dejanske stroške goriva sorazmerno razmejiti. Razmejitev stroškov goriva med stroški za službene in stroški za privatne vožnje mora biti pregledna in dokumentirana z verodostojnimi dokazili.

Zap. 6: Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino, 15. člen: »Če je v nalogu za službeno potovanje določeno, da se uporabi za službeno potovanje v tujino lastno motorno vozilo, se povrnejo stroški v višini 18 odstotkov cene litra neosvinčenega motornega bencina 95 oktanov za prevoženi kilometer.«

Zap. 8 - KPOP (terenski dodatek): Delavci so upravičeni do terenskega dodatka, če delajo na terenu zunaj sedeža delodajalca ali poslovne enote in zunaj kraja stalnega ali začasnega bivališča delavca ter če sta na terenu organizirana prehrana in prenočišče. Šteje se, da je delavec, če dela in biva na terenu od 12 ur do 24 ur, upravičen do treh obrokov prehrane. V primeru, ko delodajalec delavcu ne zagotovi treh obrokov prehrane, mu pripada povračilo stroškov za delo na terenu v višini znižane dnevnice, in sicer : če je zagotovljen en obrok prehrane v višini 60 % dnevnice, če sta zagotovljena dva obroka prehrane, pa v višini 30 % dnevnice.

Zap. 11 - KPOP: Delavcu pripada jubilejna nagrada za 10, 20 in 30 let. Nekateri zneski jubilejnih nagrad presegajo zneske kot so navedeni v Uredbi. Kadar so zneski jubilejnih nagrad izplačani nad zneski kot so v Uredbi, se razliko obdavči.

Zap. 12 - KPOP: Odpravnina ob upokojitvi se izplača v višini, določeni v 132. členu Zakona o delovnih razmerjih.

Za zasebnika

Fizični osebi, ki opravlja dejavnost, se na podlagi 57. člena Zakona o dohodnini (Zdoh-2) priznajo kot odhodek stroški, ki se nanašajo izključno na zavezanca, do višine, določene z Uredbo o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja, in sicer stroški v zvezi s službenimi potovanji, stroški prehrane med delom, stroški prevoza na delo in z dela, stroški dela na terenu.